

Notulen van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tynaarlo, gehouden op dinsdag 20 maart 2007 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis, Kornoeljeplein 1 te Vries.

Aanwezig de raadsleden, te weten, mevrouw ir. C.H. van den Berg – Huisman, de heer H.J. Bolhuis, de dames G.B. Bomhof – Ruijs, A. E. Brinkman, T.A.M. Buis, A J. Buring, de heer P. van Es, de dames J. van Gelder – van den Berg, N. Hofstra, de heren J. Hoogenboom, A. Kalk, C.H. Kloos, R. Kraayenbrink, L.M. Kremers, A.M. Meerman, P.A. van Mombergen, G. Pieters, R. Prins, O.D. Rietkerk, J.H. Stel, J. Talens, de dames T. Terwal – Arends en R.R.M. Zuiker.

De wethouders de heren: H. Assies, mr. Ing. J.D. Frieling en H. Kosmeijer.

Voorzitter : de heer J. Rijpstra
Griffier : de heer J. L. de Jong
Notulist : mevrouw G.M. Schollaardt – de Heer

Band 1.

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering van de raad van de gemeente Tynaarlo en heet alle aanwezigen, de leden van het college, de steunfractieleden, de vertegenwoordigers van de pers, alsmede de luisteraars van Radio Loep en belangstellenden op de publieke tribune hartelijk welkom.

2. Vaststellen van de agenda.

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Vaststellen van het verslag van de raadsvergadering van 6 maart 2007 en vaststellen van de actielijst.

Mevrouw Van den Berg maakt een opmerking over de actielijst. Bij punt 2006-10-10 betreffende het Structuurplan staat dat er stukken richting raad zouden komen. Tot dusver heeft zij niets gezien. Waar blijft het?

De heer Kosmeijer antwoordt dat er iets onderweg is, maar hij vraagt haar de vraag wat nauwkeuriger te formuleren.

Mevrouw Van den Berg zegt dat er is afgesproken dat we twee keer per jaar worden geïnformeerd over het Structuurplan. Dat staat in de actielijst. Tevens leest zij dat er in februari behandeling van een stuk in de raad zou plaatsvinden.

Volgens de heer Kosmeijer gaat het om de projectenlijst die uit het Structuurplan voortvloeit. Die is inderdaad inmiddels in het college behandeld. Het college heeft de portefeuillehouder grondbeleid en de portefeuillehouder ruimtelijke ordening nog het mandaat gegeven om in de projectenlijst een zgn. fine tuning te laten plaatsvinden. Dat zal deze week gaan plaatsvinden en dan kan vervolgens het overzicht en wat daar allemaal uit voortvloeit naar de raad worden gezonden.

De heer Hoogenboom zegt dat op pagina 16 in de laatste zin van de voorlaatste alinea staat: Wat SITA betreft, daar legt de heer Hoogenboom zich bij neer.

Volgens hem is dat een cryptische zin. Hij weet niet wat hier bedoeld kan zijn, want het zijn namelijk de woorden van de heer Frieling. Hij legt zich zeker niet bij SITA neer.

In de alinea daarvoor heeft hij juist kritiek geuit op de handelwijze van het college richting SITA betreffende het vuil ophalen in Zeegse. Twee zinnen daarna gaat hij weer verder met alternatieve ideeën over het vuil ophalen. Wat hier staat kan hij nooit gezegd hebben en heeft hij ook zeker niet bedoeld.

De voorzitter stelt voor om de laatste zin uit de voorlaatste alinea te schrappen. Aldus besloten.

Met inachtneming van het bovenstaande worden de notulen onder dankzegging goedgekeurd en vastgesteld.

4. Vragenrecht.

De voorzitter zegt dat er allereerst vragen kunnen worden gesteld over de brief die na de vorige raadsvergadering over het homohuwelijk aan de raad is gestuurd. Hij heeft begrepen dat de heer Hoogenboom eerst het woord zal voeren.

De heer Hoogenboom zegt met deze bijdrage te willen reageren op de brief aan het college van de fractie van Groen Links en het antwoord daarop in uw brief van 6 maart j. l.

Deze reactie is niet alleen van de ChristenUnie, maar ook van de fractie van het CDA. U hoeft dus maar één keer naar hetzelfde verhaal te luisteren. Het gaat over het homohuwelijk en het regeerakkoord.

Hij begint met het laatste, het regeerakkoord.

In het regeerakkoord ligt een zodanige ruimte voor gewetensbezwaarde ambtenaren dat in voorkomende gevallen, in onderling overleg, in plaats van de gewetensbezwaarde een andere ambtenaar van de burgerlijke stand het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht voltrekt, mits in elke gemeente de voltrekking van een dergelijk huwelijk mogelijk blijft.

Hij wijst erop dat deze zelfde bepaling ook voorkomt in het vorige regeerakkoord (hoofdlijnenakkoord van 2003).

Bovendien memoreert hij dat tijdens het debat over het homohuwelijk in de Tweede Kamer op 5 en 6 september 2000 de toenmalige staatssecretaris van Justitie, de heer Cohen, de toezegging deed om op een praktische manier tegemoet te komen aan ernstige gewetensbezwaarden. Een citaat: 'Als een ambtenaar een homohuwelijk niet wil voltrekken, kan iemand anders wel even inspringen'. En ook, op 19 december 2000 in de Eerste Kamer: "Respect voor godsdienstige opvattingen moet tot tolerantie, of zo men wil, tot liberaliteit leiden" en ook als antwoord op de vraag of die tolerantie alleen zou gelden voor zittende ambtenaren: "Ik zie niet in dat in dit opzicht onderscheid gemaakt zou moeten worden".

De betreffende toezeggingen zouden destijds opgenomen zijn in een richtlijn voor alle gemeenten.

Sindsdien is er blijkbaar nogal wat veranderd in het denken van sommigen of misschien wel van velen?

Ook hier bij ons ligt nu een verzoek van een raadsfractie en een toezegging van het college de soepele en tolerante houding t.o.v. gewetensbezwaarde ambtenaren met betrekking tot het homohuwelijk te laten varen. De fracties van de ChristenUnie en het CDA in deze raad verzetten zich daartegen.

Zowel in de brief van de fractie van GroenLinks als in het antwoord van het college staat artikel 1 van de Grondwet centraal. De fractie van GroenLinks vraagt zelfs aan het college of het instemt met dat artikel. Het zal wel bedoeld zijn als een retorische vraag, anders is zo'n vraagstelling wel merkwaardig. Alsof er ook maar iemand in deze gemeenteraad dit artikel niet zou onderschrijven. We hebben immers allemaal de eed of de belofte afgelegd! En om geen misverstand te laten ontstaan: ook de ChristenUnie en het CDA onderschrijven dit artikel. De moeite met het homohuwelijk heeft namelijk niets te maken met veronderstelde discriminatie van onze homoseksuele medeburgers. Het gaat de beide fracties primair om het instituut huwelijk en daar liggen onze moeite.

In de Grondwet staan nog meer artikelen die een relatie hebben met het onderwerp van vanavond en ook bijv. in artikel 9 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden. Vanavond blijven we bij de Grondwet en dat is ruim voldoende.

Hij wijst op Artikel 3:

“Alle Nederlanders zijn op gelijke voet in openbare dienst benoembaar”.

En op Artikel 6.1:

“Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet”.

Hier is dus ook weer de spanning tussen de nevenschikte artikelen 1 en 6.

Het komt hem voor dat zowel de fractie van GroenLinks als het college deze artikelen niet hebben gehonoreerd en dat wordt zeer betreurd.

Met de opstelling van het college, zoals dat duidelijk wordt uit het antwoord aan de fractie van GroenLinks, wordt een groepering binnen de gemeente uitgesloten van het buitengewone ambt van ambtenaar van de burgerlijke stand. Dat moet nu de feitelijke constatering zijn.

Onze beide fracties vinden het erg kwalijk dat gewetensbezwaarden, zoals christenen en moslims in deze gemeente geen trouwambtenaar meer kunnen zijn.

Met een dergelijk besluit wordt geen recht gedaan aan de pluriforme samenstelling van de gemeente.

Wie discrimineren dan eigenlijk en waar ligt de tolerantiegrens?

Onze vraag is of het college zich de betekenis daarvan wel goed gerealiseerd heeft en dat er mogelijk ook wel repercussies kunnen zijn binnen een deel van de bevolking of het ambtenarenapparaat of sommige leden van de gemeenteraad.

Hij wijst in dit verband op de situatie in Leeuwarden, waar een trouwambtenaar met gewetensbezwaar door de Commissie gelijke behandeling in het gelijk is gesteld

De fracties van de ChristenUnie en van het CDA willen het college dringend vragen de voornemens zoals verwoord in het antwoord op de brief van GroenLinks niet ten uitvoer te brengen.

Wat beide fracties wel vragen is de ruimte die het regeerakkoord biedt voor eventuele gewetensbezwaarden te benutten en daar in het aanstellingsbeleid voor ambtenaren van de burgerlijke stand rekening mee te houden.

Dat de wet ook ten aanzien van de zgn. homohuwelijken gehandhaafd moet worden blijft uiteraard buiten kijf. Beide fracties hebben op dit punt een motie voorbereid die zonodig na beantwoording van de zijde van uw college ingediend zal worden en die zij alsdan in stemming gebracht willen zien.

Tenslotte zegt hij dat de fractie van GroenLinks in de toelichting op haar brief van 16 februari 2007 een karikatuur maakt van gewetensbezwaarden bijv. als zou een ambtenaar een oordeel kunnen hebben over keuzes van burgers en anderszins. Een gewetensbezwaar kan nooit over personen gaan. Hiervoor is al aangegeven dat het op deze plaats in concreto gaat over het instituut huwelijk en niet over homoseksuele personen. Bovendien kan niet iedereen met een beroep op zijn geweten weigeren wat hij maar wil. Citaat: "Een zuiver individueel gewetensbezwaar is juridisch niet houdbaar. Een gewetensbezwaar moet voortvloeien uit een religie of andere 'staande traditie'. Gewetensbezwaarden tegen het sluiten van een homohuwelijk vallen hieronder. Een grote groep christenen deelt deze opvatting die ontleend is aan hun geloof."

De heer Rietkerk is een beetje verbaasd over de reactie. Zijn fractie heeft inderdaad deze vragen gesteld n.a.v. het regeerakkoord waarin heel specifiek op dit punt de aandacht werd gevestigd. Dan kun je niet anders dan daarop reageren.

De brief van het college was eigenlijk een hele nette brief, waarin werd geprobeerd om aan beide kanten de zaken netjes te regelen.

Zijn fractie heeft in de brief gevraagd om heel expliciet op te nemen dat er in de procedure voor het aanstellen van ambtenaren voor de burgerlijke stand bereidheid moet zijn om ook homohuwelijken te sluiten. Het college heeft geantwoord dat dat niet nodig is want iedere ambtenaar moet zich gewoon aan de wet houden. Er wordt dus geen expliciete uitsluiting opgenomen. Er staat gewoon in de wet dat iedereen mag trouwen en als je die baan aanneemt om mensen te trouwen dan moet je daar verder geen onderscheid in maken.

Wat zijn fractie bijblijft is of het juist zou zijn dat we voor het huwelijk, voor dit type ambtenaar een uitzondering zouden gaan maken, hetgeen het begin van het einde zou kunnen zijn. Voor die andere ambtenaren kunnen we ook wel een uitzondering maken, want die zijn op een bepaald moment ook wel heel erg gewetensbezwaard op een bepaald punt. Zijn fractie vindt dat een richting die ze niet op wil.

De heer Talens vraagt aan de heer Hoogenboom of er ook gevraagd is hoe het met de trouwambtenaren in deze gemeente is. Zijn hier ook ambtenaren die er echt bezwaren tegen hebben.

De heer Hoogenboom antwoordt daar niet naar gevraagd te hebben, omdat dat naar de mening van de beide fracties niet relevant is. Het gaat om het principe.

De voorzitter zegt het jammer te vinden dat we nu even kort over deze brief moeten spreken. Het is een principiële benadering, ook in de voorbereiding. Hij had zich kunnen voorstellen dat de fracties van ChristenUnie en CDA gevraagd zouden hebben om dit als agendapunt op te voeren. Dan was het mogelijk geweest een debat te voeren over het geheel.

De heer Hoogenboom haalt een groot aantal zaken aan en dat is zeker hier in de raadszaal zijn goed recht. Je kunt principieel verschillen, maar je kunt ook de interpretatie anders opvatten. Voor dit onderwerp, wat toch ook bij een aantal mensen gevoelig ligt, zou een zorgvuldige behandeling juist zijn.

De fractie van GroenLinks heeft de vraag aan het college gesteld. Het college heeft deze vragen ook serieus besproken en niet in 2 minuten afgedaan. Binnen het college is daar dus ook over gediscussieerd. De antwoorden zoals het college heeft gegeven daar staat het college volledig achter en blijft het college ook achter staan al hebben de fracties van de ChristenUnie en het CDA hier een andere opvatting over.

Een discussie over het huwelijk kunnen we ook veel breder trekken, maar dan kom je op een terrein uit dat het huwelijk nog steeds door de staat wordt gesloten. Je zou je op een gegeven ogenblik kunnen afvragen wanneer dat anders wordt. Wanneer krijg je dat een huwelijk in feite door iedereen gesloten kan worden en dat je net zoals bij een geboorte bij een huwelijk aangifte doet bij de burgerlijke stand. Daar wordt dan ook gecontroleerd of het huwelijk voldoet aan de wettelijke eisen. Op dat moment ben je natuurlijk af van de ambtenaren van de burgerlijke stand en kan ieder die persoon kiezen die hij of zij graag wil. Op dit moment ziet het college geen reden om af te wijken van de antwoorden zoals die zijn geformuleerd. Het college is van mening dat ambtenaren van de burgerlijke stand alle wettige huwelijken moeten voltrekken conform het Burgerlijk Wetboek. Het college heeft op de vraag of hier in Tynaarlo al een probleem is geweest in de beantwoording aangegeven dat er tot op heden zich geen problemen hebben voorgedaan.

De heer Hoogenboom zegt dat de heer Rietkerk het woord “netjes” gebruikt heeft. Hijzelf heeft helemaal niet beweerd dat het niet netjes gegaan zou zijn. Ieder heeft het recht op zijn visie en standpunten. Dat heeft de heer Rietkerk, maar dat hebben de fracties van Christenunie en CDA ook. Alleen zal het uit de bijdrage duidelijk geworden zijn dat deze zaak voor de beide fracties nogal principieel ligt en die hobbels kunnen we zo niet nemen. Wat hem van GroenLinks wel tegenvalt is dat er op deze manier met gewetensbezwaarden wordt omgegaan, terwijl dat juist een fractie is waarin vanuit het verleden veel ervaring met gewetensbezwaarden moet zijn opgedaan. Hij had ingeschat dat de heer Rietkerk daarmee wat voorzichtiger zou zijn.

De heer Rietkerk reageert en meent zich te herinneren waar de heer Hoogenboom doelt, namelijk op personen die in militaire dienst moesten en daar bezwaren tegen hadden en die ook alle moeite deden om uit dienst te blijven.

De heer Hoogenboom begrijpt de uiteenzetting niet helemaal.

De heer Rietkerk antwoordt dat als je iets niet wilt doen, dan moet je niet die baan nemen waar dat bij hoort.

De heer Hoogenboom zegt dat het standpunt zoals de voorzitter heeft neergezet duidelijk is. Dat respecteert hij ook. Dat neemt niet weg dat de CDA-fractie en de fractie van de ChristenUnie graag een motie willen indienen en die in stemming brengen.

De heer Kremers wil niet dat het lijkt alsof de heer Hoogenboom alleen de kastanjes uit het vuur moet halen. Er zijn een aantal dingen zowel door de voorzitter als door GroenLinks naar voren gebracht die hem toch enigszins verbazen.

In de brief stelt GroenLinks letterlijk dat de passage in het regeerakkoord in strijd zou zijn met artikel 1 van de Grondwet. Als antwoord in de brief stelt de voorzitter dat hij het daar mee eens is. Daar staat hij echt verbaasd van te kijken. Alsof een regeringspartij en daarbij kijkt hij naar de PvdA-fractie en naar het college waarvan één partij deel uitmaakt van de regeringspartijen, bezig is met zijn allen willens en wetens een regeerakkoord te sluiten dat in strijd is met de Grondwet. Daar gelooft hij helemaal niets van! In die zin heeft hij zoiets van dit klopt niet. Volgens hem klopt de opstelling van het college niet dat dat in strijd zou zijn met de Grondwet. Het niet toestaan van gewetensbezwaarden is discriminatie en dat is in zijn optiek discriminatie wegens levensovertuiging. Mensen die iets niet willen op basis van levensovertuiging wordt het recht ontnomen om dan desalniettemin toch bepaalde beroepen te kunnen uitvoeren. Hij snapt er echt helemaal niets van. In de brief stelt de GroenLinksfractie het eens te zijn dat het voltrekken van huwelijken dus ook de zgn. homohuwelijken tot een onlosmakelijke taak van een ambtenaar van de burgerlijke stand behoort. Het college heeft daarop geantwoord het hiermee eens te zijn. Nee, het is de onlosmakelijke taak van een gemeente er zorg voor te dragen dat onder alle omstandigheden een huwelijk gesloten kan worden. Maar dat hoeft niet te betekenen dat het persé moet gebeuren door die ene ambtenaar. Als er vervanging is dan mag dat ook op die manier geregeld zijn. Als hij dat geheel bekijkt dan is het terecht dat het verzoek door de ChristenUnie en het CDA wordt ingediend. Hij verzoekt nogmaals ernstig in overweging te nemen of men dit op deze manier wenst te blijven doen. Als het college al van plan is richting de overheid te reageren zoals in de brief wordt gesteld, dan hoopt hij dat dat wordt gedaan als college en niet als gemeenteraad.

De voorzitter maakt twee opmerkingen. Als er iets is wat in Nederland altijd arbitrair is dan is dat iets wat getoetst wordt aan de Grondwet. Dat is van verschillende kanten te benaderen. Wij kennen bijv. niet een Hoger Gerechtshof dat de Grondwet kan toetsen. Dus in dit geval verschillen we bij vraag 3 of het in strijd is met de Grondwet. Het college benadert het van de andere kant, dus daardoor verschillen wij van mening.

Over punt 4 waarvan wordt gezegd dat het een onlosmakelijke taak van de gemeente is om dat mogelijk te maken. Dat is het niet. Bekend is dat als mensen hier komen en willen trouwen men kan kiezen welke ambtenaar van de burgerlijke stand men wil hebben. Op moment dat men de keuze maakt voor een persoon en deze zegt het huwelijk niet te willen voltrekken omdat het paar homoseksueel is, op dat moment vindt het college dat dit in strijd is met hetgeen wij als gemeente ook willen. Vandaar dat het college het met deze vraagstelling eens is.

Hij geeft vervolgens de heer Hoogenboom de gelegenheid de motie voor te lezen.

“De raad van de gemeente Tynaarlo;
in vergadering bijeen op 20 maart 2007

Overwegende dat:

1. in Nederland het homohuwelijk een bij de wet bepaald recht is;
2. Tynaarlo een pluriforme gemeente is waar een iedereen ongeacht religie, etnische afkomst of seksuele geaardheid zichzelf kan zijn;
3. de (bijzondere) ambtenaren van de burgerlijke stand het voltrekken van huwelijken tot op heden altijd in goed overleg geregeld hebben;
4. veel a.s. bruidsparen er aan hechten getrouwd te worden door een ambtenaar die goed bij ze past;

5. door de diverse moties over homobeleid rondom gewetensbezwaarde trouwambtenaren de pluriforme samenstelling van het team ambtenaren van de burgerlijke stand in gevaar komt;

Is van oordeel dat ook in de gemeente Tynaarlo 'Alle Nederlanders op gelijke voet in openbare dienst benoembaar zijn';

En draagt het College op:

- Als algemene richtlijn bij het aannemen van ambtenaren van de burgerlijke stand aan te houden dat de samenstelling van de groep ambtenaren van de burgerlijke stand een afspiegeling moet zijn van de samenstelling van de gemeente.

En gaat over tot de orde van dag'.

Vries, 20 maart 2007

Fractie van de
ChristenUnie

J. Hoogenboom

Fractie van het
CDA

L.M. Kremers

J. van Gelder – van den Berg

De voorzitter geeft aan dat deze motie deel uitmaakt van de beraadslagingen. Deze zal worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer Rietkerk vraagt zich af wat die afspiegeling van de samenleving precies moet zijn. Op welke gronden gaan we die afspiegeling doen en is de groep van ambtenaren waar we het over hebben groot genoeg om de diversiteit van onze samenleving te weerspiegelen.

De heer Hoogenboom zegt dat de motie is ingediend en in stemming wordt gegeven. Hij vraagt zich af of hij nu nog toelichting moet gaan geven. Het gaat om een principiële kwestie die op dit moment weliswaar niet aan de orde is in de gemeente, maar aan de orde kan komen. Het indienen van de motie is een gevolg op de brief van het college op de landelijke ontwikkelingen en de reactie van de beide fracties is ook een reactie op de landelijke ontwikkelingen. Wat een afspiegeling van de gemeente betreft zegt hij dat de gemeenteraad zoals die hier zit een afspiegeling is van de gemeente. Het gaat alleen maar om het feit dat als mensen echt bezwaar hebben de ruimte krijgen en niet gediscrimineerd worden.

De voorzitter antwoordt dat het de leden van de raad altijd is toegestaan om verduidelijking te vragen na het indienen van een motie. Dat is hier gebeurd.

De heer Kalk geeft aan dat zijn fractie de motie niet zal steunen, omdat zijn fractie het eens is met de reactie van het college. Een tweede opmerking is dat als het college bereid en van plan is om de reactie naar anderen te zenden, hetgeen de vraag was van de heer Kremers, om dat dan namens het college te doen en niet namens de raad. Hij vermag echter niet in te zien waarom dat niet namens de raad, althans een meerderheid van de raad zou kunnen. Een minderheid moet zich daar in voegen.

Het is **de raad** die een beslissing neemt. Men kan het gevoel van een minderheid weergeven, maar de raad is in zijn bevindingen of besluitvorming één en ondeelbaar. Dan dringt hij er op aan, zoals de heer Hoogenboom heeft gezegd de afspiegeling van de samenleving, namens dat orgaan te reageren indien dat nodig is.

De heer Kloos zegt dat in het regeerakkoord van het nieuwe kabinet is vastgesteld dat ambtenaren van de burgerlijke stand met principiële bezwaren moeten kunnen weigeren huwelijken tussen mensen van hetzelfde geslacht te sluiten.

In Nederland is het homohuwelijk een bij wet bepaald recht en bij uitstek de overheid in haar voorbeeldfunctie zou niet de schijn moeten wekken dat aan dat recht valt te tornen. Hij stelt dat Tynaarlo een tolerante gemeente is waar iedereen ongeacht religie, etnische afkomst of seksuele geaardheid zichzelf kan zijn. Met de maatregel in het regeerakkoord wordt een precedent voor discriminatie van homo's geschapen. De functie van ambtenaar van de burgerlijke stand is een wetsuitvoerende functie die zonder aanzien des persoons moet worden uitgevoerd.

Om in de instructies en taakomschrijvingen en daarmee komt hij terug op een motie die hij een maand geleden bij de griffier indiende en die nog wel niet aan de orde is geweest n.a.v. de ingekomen brief en de beantwoording daarvan van GroenLinks. Daardoor is die motie toen niet ingediend. De motie van zijn fractie zou eindigen met: en draagt het college op om in de instructie, taakomschrijving en reglementen uitdrukkelijk op te nemen dat een huwelijksambtenaar alle wettelijke huwelijken dient te voltrekken en het onderschrijven van die taak tot een expliciet deel van vacatures en sollicitatieprocessen te maken zodat het weigeren of het niet accepteren van die bepaling diskwalificerend werkt voor de sollicitant en bij het kabinet dit standpunt kenbaar te maken en te pleiten voor het intrekken van de bepaling zoals opgenomen in hoofdstuk VI (bepaling 11) van het regeerakkoord.

Dat was een maand geleden en als hij het goed heeft begrepen is dit door het college uiteindelijk in de beantwoording richting GroenLinks overgenomen. Hiermee is het standpunt van zijn fractie omtrent de motie duidelijk.

De heer Van Es geeft een korte toelichting op de mening van Gemeentebelangen. Zijn fractie zal de motie wel steunen, met als achtergrondgedachte dat het inderdaad mogelijk moet zijn op bepaalde punten een gewetensbezwaarde tegemoet te komen. Wat onverlet laat het standpunt over het homohuwelijk. Op zich staat zijn fractie achter het homohuwelijk. Het gaat zijn fractie erom dat als een ambtenaar aantoonbaar als gewetensbezwaarde aangemerkt zou kunnen worden deze van dat recht gebruik moet kunnen maken.

De voorzitter geeft de motie in stemming.

Voor motie stemmen: de dames Van Gelder-Van den Berg, Buring en Terwal-Arends. De heren Van Es, Hoogenboom en Kremers.

Tegen de motie stemmen: de dames Van den Berg, Bomhof-Ruijs, Brinkman, Buis, Hofstra en Zuiker. De heren Bolhuis, Kalk, Kloos, Kraayenbrink, Meerman, Van Mombergen, Pieters, Prins, Rietkerk, Stel en Talens.

Met 6 stemmen voor en 17 stemmen tegen is de motie verworpen.

Mevrouw Terwal heeft een vraag over het parkeren bij de o..b.s. Tynaarlo.

Zij zegt dat haar fractie een brief heeft ontvangen van verontruste omwonenden, inzake de parkeerproblemen bij de o.b.s. Tynaarlo.

Uit de laatste voorbeeldschets blijkt dat vooral met parkeren en met name met het parkeren van het onderwijzend personeel en het personeel van het kinderdagverblijf totaal geen rekening is gehouden.

Tijdens de bijeenkomst in café Centraal in mei 2006 is naar een oplossing gezocht. Die oplossing is er toen niet gekomen. De oplossing die toen alsnog werd bedacht zou naar een klein comité worden teruggekoppeld. Dit is niet gebeurd. Nu op korte termijn de werkzaamheden gaan aanvangen maken de omwonenden zich toch wel zorgen dat zij niet zijn geïnformeerd over de voortgang. Zij ontvangt graag een antwoord.

Mevrouw Brinkman zegt dat ook haar fractie die brief heeft gekregen. De inhoud is helder. Op 12 maart is er een bijeenkomst geweest met Dorpsbelangen waar wethouder Assies ook aanwezig was. Er is toen wel melding gemaakt van een oplossing ook voor het parkeren van het personeel van de school. Zij had de indruk dat men zich daar wel in kon vinden. Wat zij alleen jammer vindt is dat nu de werkzaamheden binnenkort worden uitgevoerd dit niet naar de mensen zelf, de omwonenden, is teruggekoppeld. Zij vraagt of dat alsnog kan gebeuren. Zij had het idee dat de meerderheid van de aanwezigen zich wel in de oplossing kon vinden. Graag een reactie over het informeren van de omwonenden.

De heer Van Mombergen zegt dat Leefbaar Tynaarlo met hetzelfde punt bezig was. Het gaat vooral om langparkeren van het onderwijzend personeel. Zijn fractie vindt het jammer dat het hier behandeld wordt want het had mooi als agendapunt kunnen worden ingebracht en dan had het behandeld kunnen worden. Het wordt nu met een antwoord afgedaan en oplossingen kunnen er niet komen. Hij verzoekt zowel de fractie van de PvdA als van Gemeentebelangen om samen met Leefbaar Tynaarlo hiervan een agendapunt te maken, zodat er een definitieve oplossing kan komen.

Mevrouw Brinkman begrijpt niet dat als er eventueel een bevredigend antwoord komt waarom het dan alsnog een agendapunt zou moeten worden.

Mevrouw Terwal sluit zich bij mevrouw Brinkman aan.

De heer Pieters was bij dezelfde bijeenkomst waaraan mevrouw Brinkman zojuist refereerde. Hij heeft het wat anders ervaren dan wat mevrouw Brinkman zojuist vertelde.

Mevrouw Brinkman antwoordt dat zij begreep dat voor het lang parkeren door het personeel er een redelijke oplossing zou zijn.

Niet voor de omwonenden, volgens de heer Pieters. Die mensen voelden zich ook tekort gedaan in de communicatie. Waar die heeft gefaald weet hij niet.

Mevrouw Brinkman zegt dat dat ook de reden is dat zij vraagt waarom over dit onderwerp en deze oplossing niet met de omwonenden is gecommuniceerd.

De heer Pieters geeft aan dat mevrouw Brinkman stelt dat er een voldoende oplossing is voor het lang parkeren. Die oplossing was volgens de omwonenden niet in zicht.

Volgens de voorzitter is het al een debat aan het worden. Wat dat betreft heeft de heer Van Mombergen denkt hij gelijk gekregen.

De heer Assies denkt iets te moeten rechtzetten in deze kwestie. Wij zijn een jaar geleden begonnen met een discussie over hoe we de schoolomgeving wilden inrichten in het kader van “duurzaam veilig” en in het kader van het halen van het verkeersveiligheidslabel. Bij de discussie waren de aanwonenden, de vereniging Dorpsbelangen en de schoolleiding betrokken. Hij is daar ter plekke geweest en heeft met iedereen gesproken en ook de omwonenden waren daar aanwezig. Hij heeft gezegd dat er een oplossing zou komen en die zou worden terug gecommuniceerd naar de vereniging Dorpsbelangen en de school. Dat hebben we ook gedaan, alleen de betrokkenen waren niet in staat om bij het vervolgesprek aanwezig te zijn. Maar t.a.v. de gekozen oplossing is het zo dat wij met de school overeengekomen zijn dat de leerkrachten hun auto niet voor de school parkeren maar voor het Dorpshuis. Ook daar worden de parkeerplaatsen aangepast. Daar is voldoende faciliteit en het college gaat er vanuit dat in het kader van de afspraken over het verkeer rond de school je je daar als school ook aan houdt.

De buurt zegt dat ze zich daar niet aan houden. De buurt zegt er moet een verbodsbord komen en u moet gaan handhaven. We hebben steeds benadrukt dat een verbodsbord met handhaving niet werkt, want diegene die moet handhaven legt daar geen enkele prioriteit in. Het college hecht meer waarde aan een afspraak met direct betrokkenen inhoudend dat wij in staat zijn om de parkeervoorzieningen voor de school adequaat te regelen. Het hele gebied is voor de rest ingericht volgens afspraak. De enige discussie is: “geloof je in een afspraak met het personeel ja of nee.” Wij hebben ook tijdens de avond in Tynaarlo en ook aan de betrokkene die deze brief heeft opgesteld, zijnde één persoon gezegd dat mocht het zo zijn dat als het personeel zich niet houdt aan de afspraken we dan alsnog andere maatregelen zullen treffen in het kader van de evaluatie. Hij denkt dat dat voldoende is. Het is hem bekend dat diegenen die genoemd worden als de briefonderschrijvend niet getekend hebben.

De heer Van Mombergen vraagt of het waar is dat de heer Assies een plan voor extra parkeerplaats heeft ingediend voor € 22.500.-.

De heer Assies antwoordt dat de school in eerste instantie heeft gevraagd parkeerplaatsen achter de school te realiseren.

De heer Van Mombergen zegt dat de briefschrijvers zijn fractie hebben gezegd dat de heer Assies een plan heeft ingediend voor extra parkeerplaatsen à € 22.500. De begroting was opgesteld door KWS.

Volgens de heer Assies klopt dit gewoon niet. Wij hebben interactief gesproken over de verkeerssituatie. Interactief hebben we een oplossing gekozen. Daar is dat gesprek uit gekomen. Dat hebben we teruggekoppeld naar de betrokkenen. Bij dat gesprek konden niet alle betrokkenen aanwezig zijn. Het zij zo, dat is ook een keuze. Over de kwestie van het verkeerd parkeren heeft hij toen gezegd dat de praktijk uit zal wijzen of het systeem werkt of niet. Hij denkt dat dat voldoende moet zijn.

De heer Van Mombergen herhaalt het jammer te vinden voor de buurbewoners dat zijn fractie verkeerd is voorgelicht.

De heer Van Es zegt in 2004 rond de centrumplannen Eelde het een en ander te hebben meegemaakt. Plannen die in 1^e instantie ter tafel kwamen. Actiegroepen die ontstonden zoals actiegroep Eelde-nu. Dat heeft op zeker moment geleid tot wat alternatieve plannen.

Die zijn destijds in de Dorpsklanken ruimschoots aan bod gekomen. Daar is uitgekomen dat beide partijen in overleg zouden treden. Tot nu toe is het eigenlijk vanaf dat moment behoorlijk windstil gebleven. Gemeentebelangen vraagt zich af wat de stand van zaken is t.o.v. dat project en welke voortgang er in zit. Zijn fractie wil graag op de hoogte gesteld worden. Dat mag wat hem betreft nu mondeling, maar als het college dit liever schriftelijk doet mag dat ook.

De heer Kosmeijer zegt dat er op dit moment wel degelijk voortgang is, maar daar kan hij nu niets over melden. Juist omdat dat proces zich soms heel wankel voortbeweegt. Voor de zomervakantie zal de raad worden geïnformeerd over de voortgang en stand van zaken op dat moment.

Volgens de heer Van Mombergen heeft zijn fractie op 18 december 2006 een brief op het gemeentehuis gebracht gedateerd 17 december 2006. Dit is ongeveer 13 weken terug. Er is daarna een bevestiging van ontvangst gekomen en vervolgens niets meer.

Hij leest een stukje voor uit de brief.

“Door de heer R.A. Kraayenbrink is als raadslid namens de fractie van Leefbaar Tynaarlo aan de wethouder de heer H.H. Assies de vraag gesteld wanneer met de aanleg van de zuidelijke rotonde bij de toegang naar de wijk De Fledders in Vries zou worden begonnen. De heer H.H. Assies antwoordde dat de realisatie van deze rotonde voorlopig niet zou doorgaan en dat men op dit moment een verkeersdrempel aan het aanbrengen was. Bij de bewoners van de wijk De Fledders heeft Leefbaar Tynaarlo geïnformeerd naar de overvloedige communicatie van de heer Assies met de bewoners van deze wijk. Leefbaar Tynaarlo had al het vermoeden dat er van communicatie geen sprake was geweest, daar er ook niet naar de raad over deze aanpassing was gecommuniceerd. Ons vermoeden werd bevestigd dat er geen communicatie heeft plaatsgevonden over deze reconstructie. Leefbaar Tynaarlo moet constateren dat een goed ontworpen kruispunt, dat het verkeer vlot afwikkelde, zonder communicatie, zelfs niet naar de raad, vervangen is door een milieuvervuilende drempel. Volgens de Stichting Verkeerseducatie Drenthe veroorzaken drempels 10% van de milieuvervuiling veroorzaakt door het verkeer.

Naar Leefbaar Tynaarlo als vanzelfsprekend aanneemt zal wethouder Assies althans het college, in ieder geval bij toekomstige aangelegenheden en tevens bij het vervolg van het bovengenoemde project bij de Fledders in Vries, wel een goede communicatie met omwoners betrachten alsmede een goede voorlichting aan de raad.

Dit opdat over dergelijke discutabele zaken als die betreffende de drempel bij de Fledders te Vries op een democratische wijze en met behoorlijke gelegenheid tot inspraak, besluitvorming tot stand kan komen.

Dat was de vraag die was gesteld. Hij vraagt nu waarom beantwoordt het college de brief niet. Waarom staat de raad bij de hele reconstructie buitenspel. Waarom is er geen inspraak meer over deze dingen en waarom is er geen goede communicatie met de bewoners.

De voorzitter vraagt of wethouder Assies hier op kan antwoorden of dat het schriftelijk zal gebeuren.

De heer Assies antwoordt dat dit schriftelijk zal gebeuren.

De voorzitter zegt hier verder niets aan toe te kunnen voegen. De fractie van Leefbaar Tynaarlo krijgt een brief met antwoorden op de vragen die zowel in de brief als vanavond zijn gesteld. Ook waarom de beantwoording zo lang heeft geduurd.

De heer Van Mombergen vindt dit bestuurlijk zeer onbevredigend.

5. Spreekrecht.

De voorzitter geeft het woord aan Yvonne Mirck om in te spreken bij agendapunt 7 Jeugdsoos Paterswolde.

De heer Prins zegt dat het wel begrijpelijk is dat hij dit stuk van de beraadslagingen niet wenst mee te maken.

De voorzitter toont hier alle begrip voor.

Yvonne Mirck zegt dat zij 16 jaar is en uit Eelde komt. Zij wil graag iets vertellen waarom de jeugd van Eelde graag een jeugdsoos in het dorp wil en wat zij hiervan verwachten.

Als de jeugd zich gaat vervelen gaan ze, zoals u weet, een beetje rondhangen. In een dorp als Eelde is het vrij lastig om daarbij overlast voor buurtbewoners te voorkomen. Waar je ook zit, je zult altijd iemand tot last zijn. Natuurlijk houden wij als groep daar wel rekening mee (een aantal zit boven op de publieke tribune) zoals wij bijvoorbeeld 's avonds op een veldje zitten en we schreeuwen te hard, dan spreken we elkaar erop aan omdat er kinderen slapen. Ook ruimen wij onze rommel altijd op om rekening te houden met de kleine kinderen in het dorp. Maar, we zijn nou eenmaal jeugd en we hebben vooral in Eelde een slechte naam en daarom zullen omwonenden altijd over ons klagen. Om dat te voorkomen en de jeugd in Eelde een beetje te centraliseren en samen te brengen, zou een jeugdsoos echt dé ideale oplossing zijn. Door de jeugd wordt dit plan toegejuicht met als voorbeeld de jeugdsoos in Yde. Zij zegt dat de jeugd bereid is overal aan bij te dragen als blijk van goede wil en uiteraard ook een beetje voor eigen gewin.

Zij heeft een beetje rondgevraagd in het dorp en verschillende jongeren gevraagd wat zij nou van een jeugdsoos in Eelde verwachten. Over het algemeen was het antwoord: gewoon een plek om rustig te zitten met elkaar, een beetje film te kijken en muziek te luisteren en vooral lol te hebben en daarbij niemand tot last te zijn. Dat was ook een heel belangrijk punt daarbij. Dit is natuurlijk ook dé grote bedoeling van een soos. Zoals zij al eerder heeft gezegd is de jeugd bereid om daar aan bij te dragen en een bijdrage te leveren in en rondom deze soos.

Mevrouw Van den Berg zegt tegen Yvonne dat ze haar goede wil toont en bereid is afspraken te maken. Zij vraagt of de jeugd hierover al overleg heeft gehad met omwonenden.

Yvonne antwoordt dat er eerder al een vergadering in Eelde is geweest en daar was inderdaad wat commotie bij de omwonenden. Zij hadden wat aan te merken op de procedure. Zij hadden opmerkingen hoe de soos tot stand is gekomen in de oude A-kerk in Eelde, maar daar is haar verder niet veel over bekend.

De voorzitter geeft aan dat we maximaal een half uur hebben om dit agendapunt te behandelen.

Mevrouw Van den Berg zegt "beter voorzorg dan nazorg".

Een kernachtige uitspraak van een van de aanwezigen tijdens de warme informatieavond over de jeugdsoos voor omwonenden in Ons Dorpshuis.

Waarom deze discussie? De nazorg.

Kern van de gang van zaken rond de jeugdsoos en hierbij staat de goede wil van de jeugd buiten kijf waarbij omwonenden en raad min of meer buiten spel zijn gezet en waar nu de nodige nazorg nodig is om alles helder te krijgen. Doel van deze discussie is het college aan te spreken op zijn verantwoordelijkheden en er lering uit te trekken. Het artikel gisteren in het Dagblad van het Noorden belooft niet veel goeds. De wethouder gooit olie op het vuur en zegt de raad niets te vertellen te hebben.

Is de wethouder goed geciteerd? Zo nee, wat heeft hij dan wel gezegd?

Bestemmingsplan procedure Eelde/Paterswolde kern.

Het voorontwerp vermeldt dat de voormalige kerk bestemming zakelijke dienstverlening als architectenbureau verkrijgt zoals de omwonenden en de raad al weten. De kerk staat al drie jaar leeg.

In het ontwerp is daarentegen wel een passage opgenomen als tijdelijke jeugdsoos.

Waarom heeft het college verzuimd hierover een ambtelijke toevoeging in de inspraaknotitie te doen zoals gebruikelijk? Dan was het voor zowel de raad als de omwonenden helder geweest.

Vervolgens heeft de raad het bestemmingsplan vastgesteld zonder zich bewust te zijn wat hij vaststelde, namelijk dat er een toevoeging van tijdelijke jeugdsoos in voorkomt.

-zonder dat de burgers dit wisten

-zonder dat er inspraak van de burgers was

-zonder dat er een discussie en een afweging heeft plaatsgevonden

De raad heeft dus eigenlijk geen weloverwogen besluit kunnen nemen. Volgens haar fractie zou dat onrechtmatig kunnen zijn.

Wist het college op het moment van het raadsbesluit dat er een toevoeging tijdelijke jeugdsoos in het bestemmingsplan aangebracht was? Er schijnen verschillende versies te zijn op internet en welke hier ter inzage hebben gelegen.

In het collegebesluit van 19 december is tot de jeugdsoos besloten. Het college vraagt zich echter af hoe die bestemming nu eigenlijk precies geregeld wordt.

Haar fractie ontvangt hier graag opheldering van het college over. Wanneer heeft u de letters JS aan de kaart toegevoegd? Daar is ook onduidelijkheid over.

Informatie

Op andere wijze heeft het college verzuimd de raad opening van zaken te geven. Een aantal keren is o.a door Gemeentebelangen gevraagd hoe het stond met de jeugdsoos. Er werd geheimzinnig gedaan, hoewel toen in de bestemmingsplanprocedure de toevoeging jeugdsoos al lang aan de orde was. Waarom heeft u geen opening van zaken gegeven.

Nog sterker, in hetzelfde B & W besluit van 19 december blijkt dat het juist de bedoeling was een soort overval tactiek toe te passen want daar staat letterlijk: `Aangezien nog geen overleg met omwonenden heeft plaatsgevonden wordt dit voorstel op de besloten agenda geplaatst.` De dag erna kregen de omwonenden via Trias en de raad via het college opeens de mededeling over de jeugdsoos en toen brak de onvrede uit.

De fractie van D66 vindt dat het college ernstig te kort is geschoten. Het heeft ontbroken aan openheid en duidelijkheid van informatie en communicatie zowel naar de burgers als naar de raad.

Het college heeft een actieve informatieplicht aan de raad. Er zijn afspraken gemaakt op grond van de handleiding. Waarom heeft het zich niet gehouden aan de actieve informatieplicht?

Open communicatie met de burgers.

U had de gevoeligheid van dit onderwerp kunnen weten en de inspreker duidt daar ook al op. U had juist vroegtijdig met omwonenden in overleg moeten gaan en de raad moeten informeren. Het lijkt net alsof alle antennes uit stonden. Daarmee wordt het vertrouwen burger/raad raad/college geschaad. Bent u het eens dat deze handelwijze onnodige schade heeft aangericht? Zij stelt de dringende vraag op welke manier het college verbetering nastreeft, zoals u in de collegekrant schrijft n.l. sterke communicatie en een grote betrokkenheid.

Tenslotte vraagt zij of het college al heeft gesproken met omwonenden en eventuele afspraken heeft gemaakt? Zijn er mogelijkheden de omwonenden nogmaals hun zienswijzen te laten horen en hoe is het contact met de provincie tot nog toe verlopen. Dit allemaal onder de titel "nazorg".

De voorzitter vraagt of hij er vanuit kan gaan dat D66 ook namens Gemeentebelangen en Leefbaar Tynaarlo heeft gesproken. Dat blijkt niet het geval. Hij vroeg het om tijd te winnen.

Mevrouw Terwal zegt dat haar verhaal in grote lijnen aansluit bij mevrouw Van den Berg. Haar fractie vindt dat de situatie waarin we nu zijn beland alles heeft te maken met gebrek aan communicatie en informatie naar burgers en raadsleden. De discussie over de jeugdsoos is daardoor in een negatieve sfeer gekomen en Gemeentebelangen betreurt dat ten zeerste. De inspreker sprak daar ook al over.

Haar fractie heeft, zoals mevrouw Van den Berg al heeft aangegeven twee keer aan het college gevraagd naar de stand van zaken t.a.v. de jeugdsoos. Daar is met alle geheimzinnigheid op gereageerd. Daar is het college niet duidelijk over geweest, terwijl in het stuk van 21 juli 2006 al bekend was dat in het ontwerpbestemmingsplan de jeugdsoos in de genoemde kerk gevestigd zou worden. Ook bij de stukken op de site staat geen toevoeging over de jeugdsoos en ook komt de jeugdsoos in de plankaart op de gemeentesite niet voor. Waarom deze miscommunicatie? Alles overziende zegt zij dat het college in gebreke is gebleven. Er is geen actieve informatie naar de raad gegaan. Gebrek aan informatie en communicatie aan omwonenden. Ook bekruipt haar fractie het gevoel dat het college de regie uit handen heeft gegeven aan het Trias en de grip op het proces kwijt is geraakt.

De heer Kloos zegt dat de raad een ontwerpbestemmingsplan vaststelt op 14 november 2006.

Het college verandert nadien het bestemmingsplan zonder de raad hiervan in kennis te stellen. Pijnlijk detail is dat opletten burgers ons, de raad, hiervan op de hoogte moesten stellen, nadat deze van Trias op 20 december een brief hierover hadden ontvangen.

Door deze handelwijze van het college kunnen wij niets anders concluderen dan dat het college bij de tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan Eelde-Paterswolde in het bijzonder op het punt van het jeugdsoosplan de raad in de onmogelijke positie heeft geplaatst onze eventuele bedenkingen hierover kenbaar te maken.

Hij spreekt het ongenoegen van zijn fractie uit over de gedane uitlatingen van het college in de krant.

Het moeten opdraven vanavond van het college om tekst en uitleg te geven aan de raad wordt tot 2 maal toe in de media afgedaan met een denigrerende opmerking als: Ach, op verzoek van de drie genoemde partijen LT, D66 en GB wil ik wel komen opdraven - heb dan wel niets te melden, - om de discussie van 15 januari nog eens dunnetjes over te doen. Hiermee wordt eigenlijk gezegd van ze doen maar, zolang ik word afgedekt door de coalitie kan ons niets gebeuren. Zonde dus van hun tijd. Voorzitter, dit is de arrogantie ten top.

De wijziging die de raad is onthouden kan de betiteling krijgen van “onbehoorlijk”.

Hij wijst er op dat de uitlatingen van het college, dat de zaak gewoon wenst door te drukken, of de rechter zou het college een halt moeten toeroepen, sterke gelijkenissen vertoont met een Franse koning. Hij kan melden dat het met hem slecht is afgelopen.

Als we ook nog weten dat op 7 februari 2007 het sectorhoofd van het Sociaal Cultureel Werk van Trias getracht heeft de bezwaarmakers te verleiden mee te werken en hun bezwaarschrift niet in te dienen, moet hij vaststellen dat dit in tegenspraak is met de gedane uitlatingen van het college.

Als je ook weet dat in juli/augustus Trias, met medeweten van de PvdA hier druk mee bezig is geweest en ieder hierover zijn mond moest houden op het kantoor van Trias te Vries, en het college tijdens een fractieoverleg van de PvdA dicteert deze zaak door de raad te loodsen, roept dit gedrag van het college vele vragen op en zegt dit tegelijkertijd veel over de PvdA.

Hoe langer je dit dossier tegen het licht houdt des te meer vraagtekens dit oproept. Zo vind je JS nergens op de kaart en in de tekst van 14 november.

Op 19 december buigt plotsklaps het college over dit dossier en zie je het identieke stuk: 247.00.07.39.00.vrs, twee keer opduikelen, maar dan met verschillende teksten. Rara, hoe kan dit allemaal. Dan zal hij het maar niet hebben over de eigenaar van dit object. Toch vriendjespolitiek of belangenverstrengeling?

U vult het maar met elkaar in. Zijn fractie wacht met belangstelling de beantwoording af.

De heer Rietkerk zegt dat GroenLinks zich wil beperken tot de hoofdlijnen voor wat betreft dit onderwerp. Er is al erg veel in detail getreden, waarvan hij vindt dat in de schriftelijke communicatie die hieraan is vooraf gegaan al vrij veel duidelijk is verwoord. Wij hebben met data hele lijsten van de procedure gekregen hoe een en ander is verlopen en wanneer dingen zijn gebeurd.

Hij wil een heel andere insteek nemen. Eindelijk is er een geschikte locatie gevonden voor deze jeugdsoos. Deze raad heeft meerdere malen aangedrongen op te schieten met de jeugdsoos. En nou is die er en is er een goede plek en de jeugd heeft zojuist aangegeven zich te willen inzetten om het daar te laten slagen. Er zijn geen insprekers van de omwonenden geweest om nog bezwaar te maken. Zij hebben duidelijk gemaakt met de jeugd in gesprek te gaan om die afspraken te maken. Er staat ons dus niets meer in de weg.

Hij zou zowel het college als het Trias willen feliciteren en hij hoopt dat hij ook de jeugd kan feliciteren met deze jeugdsoos.

De heer Kloos zegt met alle respect richting GroenLinks als het over de jeugd gaat, kan hij dat helemaal onderschrijven. Daar zullen de beide fracties echt geen meningsverschil over hebben. Maar het gaat hier sec, alleen om de procedure zoals het college heeft gehandeld ten opzichte van enz. Daar staat de jeugd buiten.

De heer Rietkerk kan zich niet aan de indruk onttrekken dat wat hier vanavond gebeurt alleen maar vertragend werkt voor een goede ontwikkeling.

De heer Kloos antwoordt dat vanavond hier de zaak wordt aangekaart en er worden vele vragen gesteld t.a.v. verschillende partijen en die worden vanavond beantwoord en verder kan de raad er uiteindelijk wel of niet mee akkoord gaan.

Mevrouw Terwal zegt dat als we nu niet zoveel nazorg hadden moeten plegen dan had de jeugd er misschien al gezeten. Als het college in het voortraject wat zorgvuldiger was geweest, dan was het allang beklonken geweest.

De heer Rietkerk informeert welke vragen in al die brieven die er over zijn geschreven nog niet zijn beantwoord? Welke verontschuldiging voor enige miscommunicatie van het college die er meerdere malen is geweest is niet goed genoeg voor u. Er worden hier een heleboel dingen herhaald die al lang beantwoord zijn.

Niet naar de mening van mevrouw Terwal. Daarover verschillen we dus van mening. Zij vindt toch dat het college ontzettend in gebreke is gebleven en daarom is deze commotie ontstaan.

De heer Hoogenboom leest een klein ingezonden briefje voor van een omwonende.
“De jeugdsoos in Eelde-Paterswolde staat blijkbaar ook weer op de agenda. Ik hoop dat het zonder problemen door kan gaan. De ervaringen hier bij de Marsch waren dat er in het begin problemen waren met vandalisme. Na een stevig gesprek is het lang goed gegaan. Uiteindelijk ging het soms fout. Maar na de eerste keer hebben we geen petitie meer ondertekend omdat we het toch overdreven vonden. Ik verwacht dat er midden in het dorp ook meer sociale controle kan zijn dan op zo'n achteraf locatie plus de mooie voorziening. Het gedoe over de J op de kaart vind ik een beetje geneuzel. Niet door laten afleiden.”

De heer Talens zegt dat wat GroenLinks over de jeugd heeft aangegeven heel terecht is. We moeten niet vergeten dat de jeugd, de kinderen van de omwonenden en de mensen in Eelde zelf zijn. Die hebben met elkaar toch wel recht op een plek in het dorp. De inspreker heeft het zo keurig verwoord dat ze heel erg bereid zijn om van die plek een heel goede plek ook voor de omwonenden te maken, zodat ze er met elkaar heel veel plezier aan kunnen hebben. Hij denkt dat dat meer dan voldoende is.

De heer Van Es reageert op de bijdragen van de heer Rietkerk en de heer Talens. Zijns inziens is ten onrechte de indruk gewekt als zou Gemeentebelangen tegen de locatie zelf zijn. Het gaat zijn fractie puur om de gevolgde procedure.

De voorzitter vraagt het woordvoerderschap een beetje gelijk te houden, zoals min of meer is afgesproken.

De heer Kosmeijer begint met de term “opdraven” en dat hij de raad niets meer te vertellen had. Dat is niet letterlijk zo gezegd. Hij heeft gezegd dat hij de raad niets *nieuws* meer te vertellen had.

Hij meent dat de volledige raad vertegenwoordigd is geweest op de bijeenkomst waar de omwonenden werden voorgelicht en geïnformeerd over de gevolgde procedure en ook is daar gepoogd om over de inhoud van een jeugdsoos nadere toelichting te verstrekken.

Vervolgens heeft het college een brief richting raad gezonden waarin omstandig is ingegaan op een aantal brieven die de raad richting het college heeft geschreven. Hij mag zich niet bemoeien met de orde van de vergadering en de agendering daarvan. Maar daar waar het college in januari een brief naar de raad stuurt en er vervolgens nu in maart een initiatiefvoorstel ligt met als beslissing het voeren van de discussie, zonder dat daar inderdaad nadere vragen aan gekoppeld zijn die aan het college gesteld worden, dan mag hij niet inzien wat hij hier voor nieuws aan toe te voegen heeft.

Via de inbreng van de fracties die het initiatief hebben genomen tot dit voorstel is nogmaals de stelling betrokken dat de procedure die is gevolgd allerbelabberdst is geweest en dat het vertrouwen in de politiek, in het bestuur, geschaad zou zijn. Dat het vervolgens gaat om de communicatie waarvan het college achteraf gezien heeft aangegeven daar niet gelukkig mee te zijn. Dat zal misschien als muziek in de oren klinken, maar als hij er dan vervolgens een andere aanduiding aan geeft, hoe het college daar achteraf op terugkijkt dan zult u daar niet gelukkig mee zijn. Vergeten wordt dat het in de inbreng gaat om de oude situatie zoals die in het bestemmingsplan werd aangegeven. Op basis van de oude kerk en de bestemming die daar op rust, kan daar een jeugdsoos in worden georganiseerd. Hij heeft die avond al omstandig uitgelegd dat het college op basis van dat gegeven en achteraf gezien misschien te weinig aandacht heeft besteed om te verduidelijken dat het college in het voorontwerp naar het ontwerp die aanwijzing duidelijk heeft toegevoegd. Hij herhaalt dat hij ook op die avond heeft aangegeven dat als wij een discussie zouden hebben of het college de juiste procedure heeft gevolgd het meer voor de hand zou hebben gelegen om de oude bestemming in stand te laten en een bestemmingsplanprocedure te laten voeren met betrekking tot de zakelijke dienstverlening. In het licht van andere discussies die hier zijn gevoerd kun je je afvragen wanneer is er sprake van een actualisatie en wanneer van een aparte bestemmingsplanprocedure.

Het college heeft op basis van de insteek van enerzijds het actualiseren van een bestemmingsplan en dat daarin meenemen, achteraf gezien te veel gekoerst op die nieuwe ontwikkeling. Wetende nu dat het oude bestemmingsplan een jeugdsoos toestaat was de gemakkelijkste weg geweest om gewoon een jeugdsoos daar te starten. En om een brief te sturen dat het college verheugd was te kunnen meedelen dat we een plek hebben gevonden voor een jeugdsoos en we gaan openen en nodigen u van harte uit voor de feestelijke opening. Procedure? Die hoeft niet gevoerd te worden want het past binnen het bestemmingsplan.

Dat is ook de informatie vanuit het college richting raad dat de raad daarin geen positie heeft, want het past binnen het bestemmingsplan. Ook als je zou zeggen wij gaan al van start, dan zou het via het overgangsrecht nog een tijd kunnen voortduren totdat de eigenaar daar de zakelijke dienstverlening in zou kunnen huisvesten. Dat is maatgevend geweest voor het college in zijn handelen zoals het dat heeft gedaan. Terecht is opgemerkt dat de besluitvorming als zodanig op de besloten agenda is gezet. Waarom?

Omdat het college wilde voorkomen dat de besluitenlijst van het college openbaar zou worden nog voordat de mensen goed geïnformeerd zouden zijn over de besluitvorming die had plaatsgevonden, hetgeen feitelijk betekende dat de jeugdsoos daar van start zou gaan. Juist vanuit zorgvuldigheid is dat de enige reden geweest om het eerst op de besloten agenda te zenden, totdat de mensen middels Trias zijn geïnformeerd. Trias is de uitvoerder van het jeugdbeleid en dan kon dat vervolgens gewoon doorgang vinden. Dan was het besluit als zodanig nog steeds rechtsgeldig.

Mevrouw Van den Berg zegt dat de wethouder een hele procedure schetst, maar het heeft ontbroken aan zorgvuldigheid en vroegtijdige communicatie naar de omwonenden toe. Dat is helemaal in strijd met hetgeen altijd door de heer Kosmeijer wordt beweerd zoals open communicatie, want dan haal je de angel uit een onderwerp dat gevoelig ligt. Wat haar fractie betreft is het heel vreemd dat daar zo lang mee wordt gewacht en men dan opeens iedereen er mee confronteert.

De heer Kosmeijer antwoordt die opvatting absoluut niet te delen. De gedachte als zou het college dit vroegtijdig hebben aangekaart en dat men dan langs de kant van de goede procedure gezegd zou hebben dat men er erg blij mee was. Daar gelooft hij geen sikkepit van. Daar zou dan onrust door zijn ontstaan, mede gelet op de avond en het verloop van de avond. Wat het college heeft gedaan is dat op het moment dat het college een besluit heeft genomen om het geld beschikbaar te stellen om juist twee dagen daarna de mensen te informeren. Vroeger kan niet! Tenzij, dat is kennelijk de stelling van mevrouw Van den Berg en die deelt hij niet, dat ook al heeft het college nog geen definitief besluit genomen om het geld beschikbaar te stellen en het dus daar te laten plaatsvinden dat aldus ook dat soort discussies al in de openbaarheid gevoerd moeten gaan worden. Hij denkt dat het dan tot niets had geleid en er nog meer commotie was ontstaan.

Mevrouw Terwal zegt dat de wethouder heeft gezegd dat hij gekoerst heeft op nieuwe ontwikkelingen en dat daar de toevoeging in het ontwerpbestemmingsplan d.d. 21 juli aan toegevoegd is. Als zij dan twee keer daar een expliciete vraag over stelt hoe de stand van zaken is t.o.v. de jeugdsoos, hult het college zich in stilzwijgen.

De heer Kosmeijer meent zich uit de documentatie te herinneren dat er op een gegeven moment nog een brief naar de raad gegaan is waarin het college gewag maakt dat men ergens mee bezig is. Alleen is de locatie inderdaad als zodanig nog niet genoemd, omdat er toen ook nog geen besluit in het college over was genomen. Daar was nog steeds overleg over gaande.

Mevrouw Terwal zegt dat op 21 juli de toevoeging over de voormalige kerk al in het bestemmingsplan was opgenomen. Zij begrijpt niet dat de wethouder zegt dat het college er nog niet mee naar buiten kon komen, omdat het daar al klip en klaar in stond.

De heer Kosmeijer antwoordt dat het wel gezien moet worden in het perspectief van en steeds meer voortschrijdend inzicht waarin het college aanvankelijk op de koers zat om in het Dorpshuis een jeugdsoos te gaan organiseren. Hij zegt daar, achteraf gezien, te lang aan vastgehouden te hebben. Had hij daar eerder aan toegegeven, dan hadden we eerder de procedure in werking kunnen stellen en hadden we gewoon op het oude bestemmingsplan gekoerst.

Hij heeft daar aan vastgehouden omdat hij gewoon tot het uiterste wilde gaan om in ons Dorpshuis, het huis waarin dat bij uitstek thuis zou kunnen horen, het daar te realiseren. Maar omdat er discussie over was met Trias en radio Loep of dat wel tot de mogelijkheden behoorde en of daar niet gigantische financiële consequenties aan vast zouden zitten, is er dus ook gekeken of je de bestemming van jeugdsoos dan wel de oude bestemming openbare gebouwen met bijzondere doeleinden moet laten rusten op het kerkgebouw, zodat je daar een alternatieve locatie voor hebt. De eigenaar van de locatie was bereid dat daar toe te staan. Daarover waren gesprekken gaande tussen Trias en de eigenaar van het gebouw. Op basis daarvan is gezegd om de annotatie in het ontwerpbestemmingsplan mee te nemen, want dat is niet zo'n ramp omdat het in het oude bestemmingsplan ook is toegestaan. Achteraf gezien, gelet op alle commotie die heeft plaatsgevonden, kun je zeggen dat dat weinig gelukkig is geweest.

Hij komt nog op een ander punt en daarmee wordt het echt een bizar verhaal en velen zullen dat niet begrepen hebben, want er werd tot tweemaal toe gezegd dat er dingen op internet waren in te zien. Hij heeft daar inmiddels bericht van gekregen omdat het ook bij de provincie is aangekaart. Wat wil het geval, de wet van Murphy is hierbij van toepassing, op het moment dat de inspraakprocedures en de ter inzage legging is beëindigd worden de stukken van internet gehaald. Dan is het dus ook niet meer in te zien. Wij zijn bezig met onze internetapplicatie en daar wordt mee gestoeid en daar worden willekeurige oude stukken aan toegevoegd en iemand is via slinkse wijze ons systeem binnengedrongen en heeft een stuk daaruit gehaald waar een andere tekst stond dan zoals die ter inzage is gelegd. Je wilt het niet geloven, maar zo is het wel gegaan.

Mevrouw Van den Berg vraagt waar de wethouder de term slinks vandaan haalt. Als een internetpagina openbaar is dan kan iedereen daar toch in komen.

De heer Kosmeijer antwoordt dat hij heeft aangegeven dat op het moment dat de ter inzage periode is beëindigd die stukken er vanaf worden gehaald. Op basis van een navraag van de provincie bij de afdeling is daarnaar gekeken en men heeft op het internet een lek ontdekt waar men toch binnen kon komen. Daar heeft men dan kennelijk de informatie weggehaald.

De procedure.

Het ligt nu bij de provincie en de provincie zal daar een oordeel over moeten geven. Wat er in het ergste geval zou kunnen gebeuren is dat het college wordt teruggefloten omdat het in die ontwikkelgang van voorontwerp naar ontwerp en naar bestemmingsplan tot twee keer toe een wijziging heeft aangebracht. Een keer van voorontwerp naar ontwerp door de passage toe te voegen over de jeugdsoos, voor iedereen gewoon klip en klaar te lezen. En vervolgens bij het bestemmingsplan ook nog om nog duidelijker te zijn door op de plankaart als aanduiding JS toe te voegen.

Stel nu dat GS zeggen het geen juiste procedure te vinden en concluderen dat het niet kan doorgaan, dan betekent het dat de oude bestemming gehandhaafd blijft en kan een jeugdsoos plaatsvinden in de oude kerk. Dat heeft hij een en andermaal aan iedereen uitgelegd. Dan kun je zeggen dat de procedure onder de wet van Murphy heeft geleden en misschien onnodig onrust heeft veroorzaakt. Hij is er van overtuigd dat hoe we het ook gedaan hadden die onrust niet was weggenomen, maar dat zo zijnde vindt hij dat we even pas op de plaats moeten maken en zeggen dames en heren, we gaan nu met een jeugdsoos van start en wij zorgen ervoor dat de komende 2½ maximaal 3 jaar er een goede activiteit plaatsvindt voor onze jeugd.

Mevrouw Van den Berg had nog gevraagd of het college wel met de omwonenden heeft gesproken en afspraken gemaakt.

De heer Kosmeijer antwoordt dat op die avond is afgesproken dat er tussen Trias, uitvoerder voor het jeugd- en jongerenwerk voor de gemeente Tynaarlo en de omwonenden afspraken gemaakt zouden worden en kennelijk is daar ook al enig overleg over geweest.

De voorzitter zegt dat wij aan het einde van de discussie zijn gekomen die we met elkaar hebben gevoerd. Tegen de jongeren op de tribune zegt hij dat het soms moeilijk te volgen was, maar hij denkt wel dat we er vanuit kunnen gaan dat het allemaal goed gaat en dat, kijkend naar de wethouder, de jeugdsoos er wel aan zit te komen.

De wethouder antwoordt: zo spoedig mogelijk!

Kijkend naar de raad constateert de voorzitter dat men voorstander is van een jeugdsoos in Eelde. Hij zegt tegen de jeugd: volg het goed. Jullie zijn hier altijd weer welkom. En als de jeugdsoos er is, nodig dan de raadsleden een keer uit, dan kunnen jullie ook eens met ze over andere zaken spreken.

2^e inspreker

De voorzitter zegt gekomen te zijn bij punt 8 – discussie kosten begraafplaatsen - en hij geeft het woord aan de heer Siegers van de begrafenisvereniging Vries.

De heer Siegers zegt voorzitter te zijn van de Uitvaartvereniging in Vries. Deze vereniging heeft ± 4500 leden.

Niet wetend dat vanavond deze discussie zou plaatsvinden heeft de uitvaartvereniging op 2 maart een brief geschreven aan het college van B & W. Hij vindt het belangrijk dat ook de raad daar kennis van neemt en daarom leest hij de brief voor.

“ Geacht college,

In onze bestuursvergaderingen en tijdens onze ledenvergaderingen worden wij telkens geconfronteerd met ongeruste leden, die de stijging van de grafrechten met angst en beven tegemoet zien. Dit, omdat zij straks deze niet meer kunnen opbrengen.

Als dit inhoudt dat mensen zich tegen hun levensovertuiging in moeten laten cremieren, is dit een slechte zaak.

De opmerking dat mensen zich bij kunnen verzekeren is een veel gehoorde opmerking, maar hierin wordt voorbijgegaan aan oudere mensen, waarvoor bijverzekering niet of nauwelijks betaalbaar is.

Voor ons is het moeilijk uit te leggen waarom de grafrechten zo drastisch verhoogd moeten worden. Uit begrotingsverslagen van de gemeente wordt steeds gemeld dat begraven en begraafplaatsen kostendekkend moeten zijn.

Ons probleem is dat uw kostenberekening erg ondoorzichtig en moeilijk controleerbaar is.

Dus ook wij kunnen naar onze leden geen afdoend antwoord geven waarom deze kosten zo hoog moeten zijn. Het gaat hier om een algemeen belang, waarvoor de gemeente verplichtingen heeft ten opzichte van de burger.

Tevens geeft het onderwerp van ruimen van graven de nodige onrust binnen onze vereniging.

In gesprekken met de bond van Uitvaartverenigingen in de Provincie Drenthe is naar voren gekomen dat er gespecialiseerde organisaties zijn voor ondersteuning naar de gemeenten betreffende kostprijsberekening voor begraafplaatsen en advisering over grafruimen.

Wij zouden het op prijs stellen samen met uw college deze materie te bespreken, zodat ook wij als plaatselijke vereniging onze leden onderbouwd antwoord kunnen geven op hun vragen en op deze wijze veel onrust kunnen weg halen.”

De heer Kremers bedankt de heer Siegers voor de onverwachte steun. In de brief wordt aangegeven dat tevens het ruimen van graven de nodige onrust geeft. Hij vraagt dat iets te verduidelijken.

De heer Siegers antwoordt dat de graven voor 20 jaar worden gehuurd en daarna heeft de gemeente, als er niet wordt verlengd, het recht om te ruimen. Dat is bij veel mensen niet bekend.

De heer Van Es zegt dat de heer Siegers in de brief aangeeft dat er aan voorbij wordt gegaan dat bijverzekeren voor oudere mensen niet of nauwelijks betaalbaar zou zijn. Heeft u enig idee wat een kostprijsverhoging van € 200.- voor een termijn van 20 jaar en weliswaar in één keer te betalen, voor de jaarlijkse premie extra zou betekenen voor een verzekering.

De heer Siegers kan daar zo geen antwoord op geven. Dat hangt van de leeftijd van de mensen af, want ze moeten zich dan inkopen. Vanaf 55 jaar moet je een toeslag betalen.

De heer Van Es zegt dat dat de situatie is van iemand die niet verzekerd is. De situatie van iemand die al verzekerd is en die geconfronteerd wordt met een kostprijsstijging daar heeft de heer Siegers, zoals de heer van Es begrijpt, kennelijk geen informatie over.

De heer Siegers antwoordt daar niets over te kunnen zeggen, want het verschilt van persoon tot persoon.

De heer Van Mombergen zegt dat de begraafkosten steeds hoger worden. Cremieren is minder duur. Hij vraagt de heer Siegers hoe de uitvaartvereniging staat tegenover een gemeentelijk crematorium binnen onze gemeente.

Volgens de heer Siegers is daar nog nooit over nagedacht omdat het voor de Uitvaartvereniging geen optie is. Assen is zo dicht bij, dus hij denkt dat Vries daar ook nooit toestemming voor zal krijgen.

De heer Van Mombergen brengt naar voren dat een crematorium winstgevend is. Met die winstgevendheid zou je het begraven grotendeels kunnen dekken.

De heer Siegers antwoordt: 't Zou kunnen. Hij kan daar geen zinnig woord over zeggen.

De voorzitter zegt dat het maar goed is dat de heer van Randen hier niet aanwezig is.

De heer Siegers zegt dat de gemeente uitgaat van 100% kostendekkendheid. Op dit moment zitten we, zoals hij heeft begrepen, op een percentage van ± 32%.

De Uitvaartvereniging vindt een kostendekkendheid van $\pm$ 75% redelijk acceptabel. Maar 100% en met name 10% stijging per jaar vindt de vereniging veel te veel.

De voorzitter reageert als portefeuillehouder. De brief is aan het college gericht en daar komt gewoon antwoord op. De heer Siegers heeft gezegd dat de vereniging het op prijs zou stellen deze materie samen met het college te bespreken. Hij zegt toe dat er een uitnodiging komt om dit met de ambtenaren in kaart te brengen.

De heer Kremers zegt dit agendapunt te hebben opgevoerd, gelukkig met hulp van de ambtenaren van onze gemeente, die tussentijds nog een informatieavond konden organiseren, waarbij alle fracties aanwezig waren en ook van heel veel informatie zijn voorzien om in ieder geval een helder te beeld krijgen waar we het over hebben.

Binnen de raad wordt veelvuldig gesproken over kostendekkendheid, ook over kostendekkendheid van begraafrechten. De CDA-fractie heeft vorig jaar bij de begrotingsvergadering al beloofd om vóór de voorjaarsnota met een discussienota te komen. Op basis daarvan is zijn fractie de materie ingedoken en heeft gekeken wat kostendekkendheid nu eigenlijk inhoudt. Voordat hij daar op komt wil hij eerst kijken naar het normale algemene belang van begraven, zonder überhaupt nog naar kostendekkendheid te kijken.

Afgelopen donderdag hebben we een presentatie gehad over het belang om een plek te hebben waar je je dierbaren kunt herdenken. Voor heel veel mensen is dat de begraafplaats en het blijkt zelfs dat mensen die zich laten cremen en vervolgens hun as bijvoorbeeld laten verstrooien over een strooiveld op de begraafplaats, dat zelfs op die plek nog weer een bordje wordt neergezet omdat ook de nabestaanden van een gecremeerde graag een plek willen hebben waar zij naar toe kunnen gaan. Hij denkt dat dat het algemeen belang is voor het instandhouden van begraafplaatsen. Een algemeen belang dat kennelijk ook door onze landelijke overheid als zodanig wordt erkend, gezien het feit dat in de wet op de lijkbezorging een gemeente letterlijk wordt verplicht een gelegenheid te geven tot begraven. In de wet op de lijkbezorging wordt geen plicht vermeld om gelegenheid te geven tot cremen. De wet geeft dus al aan dat dit een voorziening is die iedere gemeente voor zijn burger in stand dient te houden. Op moment dat een wetgever zoiets in een wet zet geeft men feitelijk al aan dat je iedere burger de gelegenheid moet blijven geven om te kunnen begraven. Op het moment dat je dan overgaat tot kostendekkendheid zit je volgens hem in de problemen. Zo dadelijk meer daarover.

Een plek om te begraven is een plek om je te kunnen bezinnen, om te verwerken, om te herinneren. Zeker als je kijkt naar oude begraafplaatsen is het zelfs nog een plek waar je kunt spreken van historische waarde.

Toch even naar de kosten. Kostendekkendheid van begraafplaatsen, zo heeft zijn fractie zich laten vertellen, bestaat niet. Op het moment dat we in deze gemeente, of welke gemeente dan ook, zouden besluiten tot 100% kostendekkendheid, zal het zo duur worden dat het aantal mensen dat zich dan nog kan laten begraven, zo beperkt wordt, dat je dan de vaste kosten, ongeacht of er begraven wordt of niet, niet eens meer kunt betalen. Kostendekkendheid is, zoals hij heeft begrepen, maximaal mogelijk tot 60%, tenzij je de kosten gaat verlagen. Je kunt niet telkens maar weer je tarieven verhogen, je zult op een gegeven moment je opbrengsten in evenwicht moeten brengen met de kosten. Je kunt zeggen je gaat de tarieven verhogen, maar dat wordt te duur, dus dan moet je kijken welke mogelijkheden we nog hebben om juist de kosten beheersbaar te houden en eventueel te verlagen.

Mevrouw Van den Berg informeert waar die 60% vandaan komt.

De heer Kremers antwoordt dat er één begrafenisondernemer was die vertelde dat er een onderzoek was gedaan waaruit bleek dat 60% maximaal haalbaar was. Het hangt van de hoogte van je kosten af.

De voorzitter zegt dat dit niet een getal is dat van het college afkomstig is.

Volgens de heer Kremers is dat ook niet het geval. Dat is eigenlijk wel de essentie waar het om gaat. Hoe kun je kosten van begraafplaatsen beheersbaar houden, zelfs verlagen om op die manier de kosten en de baten bij elkaar te houden, zonder direct te denken elke keer de baten met 10% te verhogen.

Binnen onze gemeente is er op dit moment een kostendekkendheid van 39%. Naar de mening van het CDA zijn er alternatieven om de kosten naar beneden te brengen dan wel beter beheersbaar te houden. In de discussienota heeft zijn fractie een aantal voorbeelden gegeven. Aan de raad nu de vraag of wij met zijn allen zo ver kunnen komen dat we het college kaders mee kunnen geven om te komen tot kostenbeheersing van onze begraafplaatsen, zonder direct te denken aan tariefsverhoging. Voor de raad een uitdaging om daar een mening over te vormen.

De voorzitter zegt dat het helder is.

De heer Hoogenboom geeft aan dat het bekend is dat de ChristenUnie waar het gaat om de begraafrechten er steeds voor heeft gepleit deze niet meer dan trendmatig te verhogen. Naar de mening van zijn fractie hoeven we bij begraafrechten niet te streven naar 100% kostendekkend. Een algemene voorziening als een begraafplaats is volgens de ChristenUnie een nutsvoorziening die ook geld mag kosten. De groenvoorziening waaraan grote bedragen worden besteed, ook voor de begraafplaatsen, zouden ten laste van de gemeenschap moeten komen. Uiteindelijk wordt er ook belasting betaald en WOZ geheven. Zijn fractie is van mening dat die kosten daaruit zouden moeten komen. Dat laat onverlet dat hij het van harte met de heer Kremers eens is dat daar waar wij de kosten zouden kunnen verlagen we dat moeten onderzoeken. Op de voorlichtingsavond hebben we daarvoor wat indicaties gekregen. Het lijkt hem de moeite waard dat het college zich daar eens over buigt. Het is een kwestie van keuze en ook een principiële benadering van deze aangelegenheid.

De voorzitter is het daarmee helemaal eens.

De heer Stel maakt complimenten voor de correcte manier waarop het CDA dit aan de orde heeft gesteld. Met name ook om deze discussie nog even veertien dagen uit te stellen zodat de voorlichtingsavond er tussendoor kon. Met name die voorlichtingsavond heeft, zoals de heer Kremers al aangaf, ons een goed beeld gegeven over alle ins en outs over het begraven.

Het is een plaats om te gedenken. Hij denkt dat het dan ook kwalitatief goed moet zijn. Hij weet dat de begraafplaatsen in onze gemeente er op een zeer verzorgde manier bijliggen.

Wat betreft de kosten heeft de VVD-fractie er geen enkele moeite mee als je de mogelijkheid biedt om in twee lagen te begraven. Tijdens de voorlichtingsavond heeft hij begrepen dat die mogelijkheid er is. Hij vindt wel dat de families zelf de vrijheid moeten hebben om te kunnen kiezen voor begraven in twee lagen of naast elkaar.

Wat betreft het ruimen, een punt dat ook naar voren kwam, dat kan een beleidslijn zijn, maar hij denkt niet dat dat het probleem aan ruimte oplost omdat je toch te maken hebt met families die graven weer opnieuw voor langere tijd huren. Die graven liggen dan verspreid over het hele kerkhof. Hij denkt dat het een moeilijke materie is om op die manier ruimte te creëren voor nieuwe graven.

Hij vindt de kosten van € 2500,- een redelijk hoog bedrag. Toch is dat nog maar de helft van de totale kosten van het begraven. Er komt nog zeker zo'n € 4500,- bij. Daar komen bovendien de kosten voor de steen nog overheen van minimaal € 1000,-. Die € 2500,- is maar een substantieel deel van de totale kosten van het begraven.

Richting andere gemeenten lopen wij redelijk goed in de pas met de tarieven voor het begraven.

Wat betreft de kostendekkendheid zitten we op dit moment nog niet op 40%. De VVD-fractie is van mening dat dit percentage gerust nog wat omhoog kan, daar wil zijn fractie wel over discussiëren. Het mag misschien wel 90 of 80% zijn. Je zou dan een stukje van de kosten onder de openbare ruimte kunnen brengen. Zijn fractie heeft daar op zich niet zoveel moeite mee. De 40% is nog lang niet het percentage waar zijn fractie het op zou willen zien. Hij denkt dat het toch zeker naar 80% zou moeten. Hij heeft zojuist van de inspreker gehoord dat 75% acceptabel is. Uiteraard blijft het beheersbaar houden van de kosten ook voor dit onderdeel altijd een punt van aandacht.

De heer Meerman maakt allereerst de complimenten richting het CDA voor de objectieve benadering van dit onderwerp. Ook zijn fractie vond de informatieavond erg goed en leerzaam.

Begraven is een vorm van rouwverwerking. Een graf kan een plek zijn waar je je kunt bezinnen en er rust kunt vinden. Dat kan ook op een andere wijze zoals met een foto of een aandenken of zelfs met een hanger met as waarin je geliefde dichtbij is.

Dat begraven worden een uit de wet voortvloeiende voorziening is, is in de ogen van zijn fractie nog geen argument om een uitzonderingspositie voor begraven te hebben op financieel gebied. Wij dienen graven beschikbaar te stellen en het is logisch dat de gemeente dat op een zoveel mogelijk kostendekkende wijze doet. Willen wij begraven goedkoper maken dan zullen we moeten bezuinigen op de voorzieningen, zoals minder park en een kleiner bruto oppervlakte per graf. In de voorlichtingsbijeenkomst hebben we gezien dat er op behoorlijk wat begraafplaatsen ruimte is voor inbreiding. Ook voor zijn fractie is het begraven in twee lagen een optie die heel goed ingevoerd zou kunnen worden.

Dat laatste biedt een groot voordeel of is ook wel van belang, omdat de capaciteit van de begraafplaatsen niet zo groot meer is en doorgaan op de huidige wijze zal zoals zijn fractie heeft begrepen in de toekomst ook heel erg veel ruimte vragen. Wie begraven wil worden zal in de ogen van GroenLinks de kosten moeten betalen. Heb je niet veel geld en is begraven belangrijk dan kun je dat bij leven goed regelen, zoals sparen en verzekeren.

Om een groot deel van die kosten door de gemeenschap te laten betalen is geen oplossing. Kijken we naar de tarieven voor begraven dan blijkt dat we niet direct uit de pas lopen met onze directe omgeving. Als je het vergelijkt zijn we zelfs goedkoper dan Groningen en andere grote gemeenten. De GroenLinksfractie is dan ook van mening dat er alle ruimte is om naar meer kostendekkendheid te streven.

De heer Van Es zegt dat ook zijn fractie kennis heeft genomen van dit discussiestuk. Waar gaat het feitelijk over als je het goed bekijkt. Een discussie over de kosten begraafrechten.

We hebben kunnen zien dat we op een gegeven moment aan kosten $\pm$ € 508.000.- kwijt zijn en dat er een opbrengst is van $\pm$ € 200.000.- per jaar. De vraag die hier wordt gesteld is eigenlijk hoe we dat gat kunnen dichten.

De fractie van Gemeentebelangen steunt de ideeën rondom de kostendekkendheid. Je zou nog kunnen twisten of het nou 100 of 90% moet zijn, maar in principe vindt zijn fractie dat dat idee gewoon gehandhaafd moet blijven,

Eventuele alternatieven die gezocht worden om de kosten zelf te verlagen is wat zijn fractie betreft uitstekend. Zijn fractie heeft geen problemen met het begraven in twee lagen. De bruto grafruimte beperken mag wat zijn fractie betreft en heeft als bijkomend voordeel dat een ruimtebeslag wat in de toekomst gelegd wordt op onze begraafplaatsen, die in het verschiet toch te klein blijken te zijn, minder snel aangesproken zal worden. Dat laat onverlet dat zijn fractie vindt dat het kostendekkend zou moeten zijn.

Over de hoogte van de kosten kun je twisten. Wat is veel. Als je kijkt in de Verordening op het lijkbezorgingrecht dan valt dat in de optiek van zijn fractie alleszins mee. Wat wordt er feitelijk gevraagd voor een bijdrage? Voor het verlenen van een uitsluitend recht op een graf voor een periode van 20 jaar wordt naar boven afgerond € 750.- gevraagd. Vervolgens voor het begraven van een persoon ouder dan 12 jaar komt daar € 575.- bij. Er zijn opmerkingen gemaakt dat daar nog bijkomende kosten overheen komen voor een grafsteen, grafmonument, kelders e.d.. Het staat een ieder natuurlijk vrij om allerlei randvoorzieningen te treffen. Hoeveel kosten dat met zich meebrengt kiest men zelf voor.

Zijn fractie heeft gemerkt dat Tynaarlo niet echt uit de pas loopt wat kosten betreft met de ons omringende gemeenten. In het westen van het land wordt er veel meer voor gevraagd. Als je kijkt naar een stukje prijs/kwaliteitsverhouding zijn we hier zelfs heel erg goedkoop. Daarmee doelt hij op de bruto grafruimte die hier, zeker op de nieuwe begraafplaatsen, zo'n 120 m² bedraagt.

Dus wat dat betreft ziet zijn fractie geen enkele reden om aan het uitgangspunt van het streven naar grotere kostendekkendheid iets te doen. Aan de kostenkant wil hij nog wel opmerken dat het voor zijn fractie niet de bedoeling is om ineens met een andere kostentoe rekening te gaan werken. Dat zie je wel eens vaker bij begrotingen. Hij herinnert aan de discussie over het afwaarderen van gronden en dat soort zaken. Als je in één keer kosten anders gaat toerekenen en onderbrengen bij andere begrotingsposten, krijg je een hele zaak en zou je kosten bijna tot € 0.- kunnen reduceren en het lijkt hem dat dat nooit de bedoeling kan zijn.

Mevrouw Bomhof zegt dat er hier al heel wat dingen ter sprake zijn gekomen. Zij moet zeggen dat ook een deel van haar fractie met heel veel belangstelling de presentatie van Genius loci heeft bijgewoond. Samen met collega Talens heeft zij in het voorjaar alle vijf begraafplaatsen in de gemeente bezocht. Met eigen ogen hebben zij kunnen zien dat wij over prachtige sfeervolle begraafplaatsen beschikken. Haar fractie is daar trots op en wil dat ook wel graag zo houden. In de nabije toekomst zal het echter noodzakelijk zijn om meer ruimte te krijgen om dit niveau te behouden. Tijdens de presentatie kwam ondermeer aan de orde hoe meer begraafplaats gecreëerd kan worden. Behalve uitbreiding van het aantal begraafplaatsen via oppervlakte kan er worden gekeken naar de mogelijkheid tot het ruimen van graven en door in meerdere lagen te begraven. Afgelopen donderdag is gezegd dat van ruimen alleen maar sprake kan zijn als er geen belangstelling is voor een graf nádat de huurperiode is afgelopen. Dus wat dat betreft hoeft men niet ongerust te zijn. Bij ruimen moet je inderdaad letten op de cultuurhistorische waarde van de graven, dus soms zul je niet moeten ruimen.

Genius loci liet een vergelijking zien met de ons omringende gemeenten waaruit bleek dat de gemeente Tynaarlo bij de middenmoot behoort als het gaat om de tarieven voor grafuitgifte over een periode van 20 jaar. Een prijsvergelijking tussen begraven en cremeren is volgens haar niet zo belangrijk omdat de keuze hiertussen gebaseerd is op religieuze of principiële overwegingen.

Voor 2008 gaat de programmabegroting 2007 blz. 53 uit van een kostendekkendheid van de begraafkosten van 38%. Als aan de jaarlijkse verhoging van 10% wordt vastgehouden duurt het nog minstens 10 jaar, dat lijkt heel lang, voordat een kostendekking van 75% wordt bereikt. Of het daar echt van zal komen is aan de gemeenteraad bij de jaarlijkse vaststelling van de programmabegroting.

Aan het delven en onderhouden van graven en het instandhouden van andere voorzieningen op begraafplaatsen zoals beplanting, aula's, paden etc. hangt nu eenmaal een prijskaartje. Daarom ziet de PvdA geen aanleiding anders te oordelen dan het college doet in de programmabegroting 2007 over de kostendekkendheid van begraafkosten. Hier is al eerder gezegd dat het duurste van het begraven niet het graf zelf is maar alles wat er omheen komt en daar is men inderdaad vrij in.

De heer Van Mombergen zegt stil te worden van de overige bijdragen. Van Leefbaar Tynaarlo kan bekend zijn wat de mening van de fractie is en dat is een jaarlijkse stijging van 2%.

Wij wonen in een gemeente en gemeente komt van gemeenschappelijk. Nu heb je een begraafplaats. Al van ouds worden er mensen begraven en het wordt gewoon erg duur. Van de PvdA en van GroenLinks denkt hij: "Ach die van GroenLinks wonen in heel grote boerderijen en zij hebben behoorlijke inkomens."

Bij interruptie vraagt mevrouw Bomhof of de heer Van Mombergen wel weet hoe hard daar voor gewerkt is.

De heer Van Mombergen zegt allerlei redenen te kennen om het te verhogen. Je kunt ook zeggen het valt onder groenonderhoud. Dan kun je straks zeggen u woont in een mooie wijk, dus het groenonderhoud is duurder dus u moet er meer voor betalen. Gemeente onderhoudt sloten, dus de boer dient extra te betalen. Hij zou dan ook het CDA nog wel eens willen horen.

Zijn fractie vindt dat de kerkhoven er prachtig bijliggen. Het is een stukje cultuur van onze gemeente, het hoort bij onze gemeente en als we nu opeens zeggen we gaan het kostendekkend maken dan vindt hij dat dat niet bij onze gemeente hoort en ook niet bij onze gemeenschap. En wie zegt dat straks alleen de beter gesitueerden begraven mogen worden dan is dat niet het standpunt van Leefbaar Tynaarlo.

In de vraagstelling heeft hij gevraagd waarom wij geen gemeentelijk crematorium hebben. Is dat verboden? Mag dat niet?

De heer Siegers zei dat dan Assen in geweer zou komen. Hoe zo?

De heer Stel verbaast zich wat over de opmerkingen van de heer Van Mombergen. Hij zegt zojuist dat begraven niet kostendekkend mag zijn, maar eerder vanavond heeft hij gezegd winst te willen maken op een crematorium.

Het lijkt de heer Van Es een bijzonder merkwaardig uitgangspunt dat je op een gegeven moment winst wilt gaan maken op de mensen die zich laten cremeren en dat gaat hij vervolgens gebruiken voor mensen die zich willen laten begraven.

De heer Van Mombergen zegt dat het hem van de VVD-fractie verbaast dat die daar ietsjes lachend over doet.

De heer Stel denkt dat de heer Van Mombergen dat niet helemaal goed heeft begrepen. Hij probeert nu zijn antwoord te verschuilen achter wat praatjes. Hij heeft heel duidelijk in het voortraject gezegd dat een crematorium winstgevend is, terwijl hij begraven niet kostendekkend wil maken. Hij vroeg hoe de heer van Mombergen dat wilde rijmen.

De heer Van Mombergen zegt dat als je gewoon naar de zorgverzekeraars gaat en je laat informeren dan weet je genoeg. Maar, cremeren is niet erg duur. Voor een crematie kun je gewoon een bepaald bedrag vragen dat redelijk is. Begraven is gewoon duurder. Hij vindt dat je het één een beetje met het andere kan dekken.

Zijn fractie heeft twee jaar geleden in de kadernota al meegegeven dat een verhoging van 2% per jaar voldoende is.

Mevrouw Van den Berg wil heel kort zijn. Haar fractie heeft de presentatie vorige week een verrijking gevonden, omdat alleen dit stuk niet voldoende was om over te discussiëren. Zij zegt gezien te hebben hoe prachtig onze begraafplaatsen erbij liggen en we hebben gehoord over de kosten en over de bruto m² per begraafplaats en dat iedere begraafplaats zijn eigen karakteristiek heeft die heel belangrijk is.

Haar fractie is ook voorstander van een kostendekkendheid, maar tot hoever, dat kan nog alle kanten op gaan, ook omdat je ook een deel van die begraafplaatsen als een openbaar toegankelijke plek kan laten functioneren.

Wat de kosten betreft is haar fractie akkoord met het begraven in meer lagen, misschien meer dan twee. Het beheer hebben we afgesproken via het Beheer Openbare Ruimten (BOR) verhaal. Zij denkt dat dat ook kenmerkend is voor onze begraafplaatsen. Die standaard moeten we zo laten. Een cijfer 8 voor het onderhoud. Gezien de kosten voor diegenen die begraven willen worden zijn wij als Tynaarlo gemiddeld. Als je in het westen van het land kijkt dan is dat vele malen hoger. Er kan hier dus nog wel wat bij.

De heer Kremers bedankt voor alle bijdragen. Eigenlijk is deze discussie bedoeld om te kijken of we het college kaders mee kunnen geven om straks te komen tot een notitie begraven en hoe om te gaan met begraafplaatsen.

Als hij kijkt naar zijn gemaakte notities dan zijn er nogal wat fracties die stellen dat we in elk geval de mogelijkheid moeten gaan bekijken in hoeverre we toekomstgericht boven elkaar kunnen gaan begraven. Dat betekent dat onze eigen verordening gewijzigd zal moeten worden, want onze eigen verordening geeft die mogelijkheid op dit moment niet. Dat is in elk geval iets dat het college mee kan nemen om te kijken in hoeverre we de verordening op dat gebied kunnen aanpassen. Daarmee kun je in elk geval kostenverlagend of kostenbeheersend gaan werken. Hij heeft een fiks aantal fracties horen zeggen: kostendekkendheid prima, maar tot hoe hoog. De VVD praat over 80%, de inspreker geeft 75% aan. Dat is volgens hem dus ook een kader dat meegegeven kan worden aan het college om in elk geval nader onderzoek te doen naar de hoogte van de maximale kostendekkendheid. Hij denkt dat je dat alleen maar kunt doen in relatie tot het bekijken van andere mogelijkheden om tot inrichting van je begraafplaats te komen.

De fractie van D66 is heel helder, die zegt dat we met elkaar hebben afgesproken dat het aanzien van de begraafplaatsen een waardering van 8 moet krijgen in het kader van ons Beheer Openbare Ruimte. Dat gezegd hebbende laat onverlet dat je ook met een andere inrichting hetzelfde niveau zou kunnen bereiken.

Er was een fractie bij die aangaf dat de bruto oppervlakte bij een aantal begraafplaatsen op 24,5 m² komt en het gemiddelde normale is 6 tot 8 m². Ook daarin is nog ruimte om zonder vrij snel nieuwe grond te moeten aankopen toch iets met je begraafplaatsen te doen. Hij denkt dat dit zo ongeveer de kaders zijn die we het college meegeven voor de notitie die het nog moet maken.

De heer Van Es zegt dat als we toch bezig zijn met het meegeven van kaders dan heeft hij op de informatieavond begrepen dat, overigens geheel in tegenstelling tot wat bij de begrotingsbehandeling in een kleine discussie tussen de heer Kremers en hemzelf naar voren kwam, begraven van mensen van buiten onze gemeente wel degelijk mogelijk is. Het gaat daarbij zelfs om 10%. Hij wil als kader meegeven, we hebben de acceptatieplicht dus we kunnen er niet zo veel aan doen, om tot een soort van tariefsdifferentiatie te komen. Die mogelijkheid hebben we namelijk wel. Dat zou de kosten enigszins drukken.

De heer Kremers zegt dat het normaal gesproken zo is dat wanneer iemand begraven wordt dan is het meestal een eigen inwoner en dan worden op dat moment direct twee graven uitgegeven. Dat de tweede persoon daarna gaat verhuizen naar een andere gemeente laat onverlet dat die al wel een grafrecht heeft hier in de gemeente. Daarmee kun je dus geen tariefsdifferentiatie meer doorvoeren. Want dat is meestal de praktijk.

De voorzitter zegt namens het college dat het een goede discussie is geweest. Ook in de voorbereiding heeft u als raad laten zien dat u geïnteresseerd bent in deze onderwerpen. En dat is heel goed.

De kaders die de raad het college meegeeft, zoals de verordening aanpassen dat er boven elkaar begraven moet worden, denkt hij wel te kunnen toezeggen dat we dit zeker gaan doen.

Wat betreft de groenvoorziening zal er eventueel een keuze moeten worden gemaakt en de raad heeft die keuzemogelijkheid bij elke begroting.

Maar ook het cultuurhistorisch erfgoed moet worden bekeken. Er zijn een aantal onderdelen van onze begraafplaatsen die min of meer richting het monumentale gaan. Waar kun je dat onderbrengen en wellicht dat je daar ook nog inkomsten via een ander kanaal voor kan krijgen, evenals door de inbreiding van de begraafplaatsen.

In ieder geval heeft het initiatief van het CDA opgeleverd dat er een aantal wegen worden verkend waarvan het college zegt die in de uitvoering te zullen meenemen. Dus daarvoor de dank van het college.

6. Behandeling agendapunten ten aanzien waarvan gebruik is gemaakt van het Spreekrecht.

Onder punt 5 heeft de behandeling van de agendapunten 7 en 8 plaatsgevonden.

7. Informatie en communicatie Jeugdsoos Paterswolde.

Behandeld onder punt 5.

8. Discussie kosten begraafplaatsen.

Behandeld onder punt 5

Band 2

De voorzitter draagt i.v.m. de behandeling van punt 9 de voorzittershamer over aan de heer Kalk.

De heer Kalk stelt agendapunt 9 aan de orde voor een opiniërende beschouwing. Wij doen dat in 2 rondes en de besluitvorming vindt dan zoals afgesproken plaats op 10 april, tenzij het vanavond zo glad verloopt dat we nu kunnen besluiten. In principe dus op 10 april.

9. Vorming Veiligheidsregio Drenthe.

De heer Kloos zegt dat voor we met elkaar losbarsten in debat, we vooraf even moeten vaststellen wat hiervan de uitkomst dient te zijn.

Het feit dat de raad pas op 10 april een besluit hoeft te nemen, maakt dat we de bespreking van vanavond zien als de 1^e termijn waarvan hij mag aannemen dat de fracties met argumenten en feiten richting geven aan wat uiteindelijk moet resulteren in een verantwoord raadsbesluit op 10 april.

Er wordt dus nog niet van de gemeenteraad verwacht dat we vanavond een definitief standpunt innemen over de gemeenschappelijke regeling, maar dat dit een visie oplevert die ten grondslag zou kunnen/moeten liggen aan het besluit. De verleiding zou kunnen ontstaan nu al ja te zeggen. Dit zou dan betekenen dat de raad akkoord gaat met de veiligheidsregio in een gemeenschappelijke regeling (GR). Een dwingend gemeenschappelijke overlegstructuur moet de “problemen” ook kunnen oplossen, maar het samengaan levert echter een boel problemen op.

Leefbaar Tynaarlo is het met eerder gedane uitspraken van het college eens dat bovenlokale rampen goed moeten worden geregeld. Hiervoor hoeven we echter geen veiligheidsregio op te tuigen. Bij verschillende gelegenheden is door Leefbaar Tynaarlo ongerustheid uitgesproken over rapportages over het uitvoeren van de Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding. Hierin stond dat het oefenen door de verschillende diensten overwegend positief was maar dat de operationele, gezamenlijke inzet beter kon. Van een echt gezamenlijk optreden was toentertijd namelijk geen sprake. Eén gemeente gelastte de oefening toen af omdat er onvoldoende draagvlak was en een andere gemeente wenste eerst een aanpassing van de oefensystematiek. Daardoor heeft de indruk postgevat dat gezamenlijk oefenen en trainen geen prioriteit zou hebben gekregen, terwijl dat essentieel is in de vorming van een Veiligheidsregio. Alleen maar bestuurlijke omvorming is onvoldoende.

Omdat dit onderwerp al jaren speelt heeft Leefbaar Tynaarlo per briefing aanbevolen om op korte termijn met de wegblijvers heldere afspraken te maken om zo herhaling te voorkomen.

Binnen de noemer van veiligheidsregio worden verschillende disciplines genoemd. Politie, brandweer, GGD en GHOR, zijn de belangrijkste indicatoren.

Het kostenplaatje van de Gemeenschappelijk Regeling is ons allen bekend. De financiële beheersbaarheid hiervan zou een aparte discussie kunnen opleveren.

Over de genoemde indicatoren het volgende:

De politie. Deze wordt gecentraliseerd en komt dus buiten de veiligheidsregio te staan.

De brandweer. Daarvoor komt geen wettelijke verplichting om de lokale brandweerkorpsen te reorganiseren. Bij de nieuwe kabinetsformatie is beschreven dat de wettelijke verplichting voor de lokale brandweerkorpsen tot regionalisering komt te vervallen. Wat lokaal kan moet lokaal blijven dus.

Dit is een belangrijke koerswijziging. De vorige regering zette in op een verplichte regionalisering van alle gemeentelijke brandweren. Immers in het concept "Wet op de veiligheidsregio's", -deze ligt nu ter behandeling bij de Raad van State- worden gemeenten verplicht hun brandweerkorpsen in de regionale brandweer onder te brengen. In vele veiligheidsregio's zijn, of worden, daarom voorbereidingen getroffen om, min of meer gedwongen door die dreigende verplichting, toch maar kort door de bocht te gaan.

De nieuwe regering echter wil dat kennelijk anders. Geen verplichting meer. De vraag is welke redenen de nieuwe regering hiervoor heeft gehad. Bij doorlezing van het regeerakkoord krijgt u vanzelf de antwoorden. Belangrijk statements zijn dat veiligheid landelijk verzekerd moet zijn en lokaal ingebed (lees: gemeentelijk uitgevoerd in wijk, buurt, dorp en landelijke kern), en dat veiligheid begint bij preventie (lees: gemeentelijk uitgevoerd in wijken, scholen, bedrijven en binnen de ambtelijke organisatie aangestuurd) en dat het integrale veiligheidsbeleid van gemeenten verder moet worden uitgebouwd (lees: opnieuw in wijken, buurten, met burgers en vanuit het gemeentehuis aangestuurd).

In gewone woorden staat er dat het in de gemeenten gebeurt en dus in de gemeenten moet worden uitgevoerd. Het uitbedden van de lokale brandweerkorpsen naar een regionale brandweer, op grotere afstand, past daar niet meer in. Wat lokaal kan, moet dus lokaal! Wat in een dorp, woonkern kan, moet daar in nauwe samenspraak met de burgers (en dus de brandweervrijwilligers daar) ook plaats vinden! De nieuwe regering wil hiermee kennelijk aangeven dat zij de lokale (democratische) inbedding van wezenlijk belang acht in het bereiken van de lokale veiligheidsdoelstellingen onder bestuurlijke aansturing van het college van burgemeester en wethouders en directe politieke betrokkenheid van de gemeenteraad. Althans, zo legt zijn fractie deze koerswijziging uit. Dichter bij de lokale uitvoering, het lokale bestuur en de lokale politiek!

De GGD heeft de wettelijke taak om het kopje gezondheidszorg uit te voeren. Dit soort zaken hoort dan ook niet thuis in een gemeenschappelijk regeling.

Nu komt hij terug bij het Beslisdocument Veiligheidsregio:

Het doel was een veiligheidsregio op te zetten voor bovenlokale rampen. Hierin zou tenminste de Brandweer en de GHOR moeten zitten, met een lijn naar de politie. In eerdere publicaties is de rol van de politie al uitvoerig besproken (centralisatie politie). Op dit moment is niet duidelijk wat dit kabinet hiermee gaat doen. Een uitgekilde veiligheidsregio met slechts de RBD en de GHOR, met de vrije keuze om de GGD hierbij te voegen, kan zijn doel missen. Het VNG heeft hierover ook haar verontrusting uitgesproken. De vraag die we ons dienen te stellen is: "moeten we hier nog mee doorgaan?". Immers een samenwerking moet een meerwaarde hebben. Een uitgekilde samenwerking zal haar doel voorbij schieten.

Wat ons nu wordt gepresenteerd is een intentie om tot een gemeenschappelijke regeling RBD, GHOR en GGD te komen. Wat is daarvan momenteel gaande.

Voor wat betreft de RBD ontbreekt de wettelijke basis voor verplichte deelname. Gemeenten moeten zelf bepalen welke taken zij in de regio willen onderbrengen. Waarbij dan gesteld

dient te worden dat de ontwikkeling van de gemeentelijke brandweer in een regionaal perspectief zou moeten worden geplaatst. Eventuele achterstanden in training en opleiding dienen dan wel te worden weggewerkt. Vernieuwing blijft zeker hier actueel.

Voor het GHOR dient verdere professionalisering en uitbreiding fte's centraal te staan.

Voor de GGD is een schone taak weggelegd om een interne opschoning te houden en de bedrijfsvoering te verbeteren en beter grip op de financiën te krijgen. Eventuele interne taken zouden kunnen worden afgestoten en deze markttaken zouden uitbesteed kunnen worden. Ter discussie dient een eventuele toevoeging van jeugdgezondheidszorg- een wettelijke taak GGD - ook binnen de veiligheidsregio's opgenomen te worden.

Niemand zal er tegen zijn om taken die op lokale schaal kostbaar zijn gezamenlijk uit te voeren. Jeugdgezondheidszorg is daar een voorbeeld van. Gezamenlijke inkopen van producten en eventuele diensten lijkt ook economisch gezien, effectief te zijn.

De witte kolom, zijnde AB en DB d.w.z. de burgemeesters en portefeuillehouders volksgezondheid wordt met de huidige intentie van het besliddocument versterkt. Maar waar is de groene kolom, zijnde de gemeente en de raad. Deze is slechts in beeld bij de samenstelling van het basispakket.

De vraag die je kunt stellen is hebben wij voor deze doelstelling een veiligheidsregio nodig in een gemeenschappelijke regeling?

Door toevoeging van de jeugdgezondheidszorg en het vervallen van de verplichte regionalisering van de brandweerkorpsen, vragen wij ons af of men nog kan spreken van een veiligheidsregio zoals het oorspronkelijk bedoeld was: namelijk professionalisering van de instanties die betrokken zijn bij grootschalige calamiteiten.

Nu kan worden gesproken van een uitgeklede versie van de veiligheidsregio – een gemeenschappelijke regeling en was dit ons gemeenschappelijk doel?

Samengevat zegt hij dat het niet ging om het toewerken van de zelfstandig opererende organisaties Brandweer, GHOR en GGD naar één bestuurlijk niveau. Moeten we ook niet stellen dat, aangezien er twaalf gemeenten bij betrokken zijn, dit een moeilijke operatie zal worden en moeten we ons ongerust maken over een eventuele goede afloop. Het gaat er om Drenthe bij rampen veiliger te maken door bij bovenlokale rampen de leiding onder te brengen bij één bestuurlijk orgaan, zoals door Den Haag wordt gewenst.

Het niet onbelangrijkste onderdeel is de financiering van een en ander. Wat betekent dit voor de inwoners van onze gemeente.

Financieel zit niet iedere afdeling even ruim in het jasje. Het kan dus zo zijn dat wij mee moeten gaan betalen aan afdelingen van andere regio's om achterstanden in te halen. De gemeente die zijn zaakjes op orde heeft zal dus mee moeten dokken. Of het dat waard is, is voor ieder een eigen afweging. Verder zie je dat een genoemde discipline in het samenwerkingsverband Veiligheidsregio, topzwaar wordt. Veel directeuren moeten ambtelijke ondersteuning krijgen. Alleen het er uit schuiven van een tussenlaag met commandanten en directeuren, zou in eerste instantie kunnen leiden tot een bezuiniging, maar dat ziet zijn fractie niet gebeuren. Als de organisatie opgeschaald wordt leidt dat doorgaans tot langere kanalen en een teruglopen van de slagkracht.

Uit de stukken en wat het college ons presenteert zou het gaan om een financiële verhoging van € 20.- naar € 24.-. Dit is onjuist. In het document van de commissie Bijl staan in de

bijlage de werkelijke cijfers. Het is handig als dit document morgen doorgelezen zou worden en dan met name de financiële bijlage. De inwoners gaan fors meer betalen. Hier moet nog de professionaliseringsslag bij opgeteld worden. Het was al € 600.000.- meer voor 2007 alleen al voor de GGD en dit verdeeld over de 12 deelnemende gemeenten.

Het voorgeschotelde bedrag van € 24.- is zonder de inhaalslag die de GGD, GHOR en vooral de brandweer moet maken. Het proces 'brandweer vernieuwd' in Drenthe laat een goede stap in de richting zien, maar is een stap als zo velen. Een belangrijk punt is dus dat de verplichting van de brandweer is komen te vervallen. Wat blijft er dan nog over van het uitgangspunt van het document zoals destijds minister Remkes had neergelegd.

De vraag is dan waarom men dit überhaupt nog een 'veiligheidsregio' noemt.

Het is eerder een samenvoeging van enkele disciplines waar we geen onbeheersbare veiligheidsregio voor nodig hebben. Het gezamenlijk inkopen moeten we direct doen.

Als de veiligheidsregio slechts een gemeenschappelijke regeling wordt met een basispakket, dan is het aan ons, de gemeente, om zelf te bepalen wat wij nog meer belangrijk vinden om in te kopen. Dit komt dus bovenop de genoemde € 24.- euro per inwoner!

De lokale gezondheidszorg is plotsklaps de Drentse veiligheidsregio binnengefietsd en kent vele financiële open einden. Hier gaat namelijk de komende tijd veel in veranderen. Als dit onderdeel zal uitmaken van de veiligheidsorganisatie en wij als gemeente bijvoorbeeld iets voor de jongeren zouden willen doen of voor zwervers of voor mensen met een psychiatrische achtergrond, dan moet je als gemeente dit apart gaan afnemen. De kosten zullen dan de pan uitreizen. Bestuurlijk kan een en ander ook problemen gaan geven. Er zijn twaalf burgemeester in de veiligheidsregio met daarnaast nog de portefeuillehouders van gezondheid. Zij vormen het bestuur. Als de stemmen zouden staken dan beslist de voorzitter - die niet onafhankelijk is.

Hij zou zo nog uren kunnen doorgaan.

De voorlichting afgelopen week heeft ons niet gerustgesteld en heeft meer vragen dan antwoorden opgeleverd.

Ja zeggen om deel te nemen aan zo'n tweede overlegstructuur, voor zover je dit zou moeten willen, betekent dat je niet meer terug kunt. Hij roept in herinnering het vuil ophalen. Dit lukte nog zij het tegen hoge kosten.

In dit geval hebben we geen sturing meer en de kosten rijzen volgens Leefbaar Tynaarlo, in no time de pan uit. Zoals we hebben kunnen nagaan staan we hier niet alleen in. We vinden het dan ook moedig van de raad van Noordenveld om in 1^e instantie het meedoen in de genoemde veiligheidsregio, af te wijzen. Alles overziende zou de raad, gezien de vele open einden, tot eenzelfde conclusie moeten komen.

De heer Talens las uit de bijlage "antwoorden op vragen" dat Drenthe qua kwaliteit in de onderste regionen staat. Moeten we ons nu zorgen maken of hebben wij een cijfer 8 en de rest een 9.

Voor de PvdA-fractie is het duidelijk dat je nooit genoeg kunt doen aan het bestrijden van rampen. Wel zal het, stel dat er zich in onze gemeente een ramp voordoet, als volgt gaan: iedereen in paniek!

Vervolgens doet iedereen zo veel mogelijk zijn best om de problemen op te lossen. Als alles weer tot de orde van dag is teruggekeerd zullen ongetwijfeld de kranten vol staan over wat er deze keer allemaal wel fout is gegaan.

Nu terug naar het beslisdocument waar we het over hebben. Een lijvig rapport met veel moeilijke woorden en ingewikkelde zinnen. Als je het de 1^e keer doorleest denk je het klinkt allemaal hartstikke logisch. Als je dan nog eens goed naar de getallen kijkt krijg je toch hier en daar wat twijfels. Een aantal van deze punten legt hij voor.

De financiële consequenties: Het wordt allemaal goedkoper. Als je de getallen goed leest besparen wij in 2007 € 0.07 per inwoner. Daar zijn dan de reorganisatiekosten van € 0.36 inbegrepen. Als hij de getallen naast elkaar legt en we praten over € 350.000.- reorganisatiekosten met een afzet over anderhalf jaar, want het zou per 1 juli 2007 ingaan, dan komt hij € 0.12 hoger uit. Als hij misschien een rekenfout maakt hoort hij dat graag.

In de grafieken leest hij dat over de laatste 2 kwartalen van 2007 er een besparing van ruim 4 fte zou zijn op de organisatie. In hoofdstuk 7.2 leest hij dat wij in 2008 starten met een uitbreiding van 5,2 fte. Hoe strookt een en ander nu met € 350.000.- reorganisatiekosten over 2007/2008. Waar zijn de kwaliteitsslagen geformuleerd die leiden tot het verhogen van de fte's. Tot 2011 stijgt dit volgens het stuk met minstens 13 fte van nu 118 fte naar straks 136 fte. Daarmee is helemaal niet gekeken naar wat er met de jeugdzorg zou moeten gebeuren. Die komt er dan ook nog weer bij.

Verder heeft hij gekeken naar wat er gebeurt met baten en bijdragen van derden. Het is nu gesteld als zou dat ongeveer € 4 miljoen zijn. Dat daalt de komende jaren. Hij is benieuwd waar dat verschil vandaan komt.

Ook Leefbaar Tynaarlo sprak er al over dat er twee wetgevingen onderweg zijn. Daar kwamen eigenlijk een paar vragen uit voort n.l. hoe zit het nu met de wijziging op de politiewet en hoe zit het met de wet op de veiligheidsregio's. Lopen we niet voor de muziek aan en is het niet beter te wachten tot de voorstellen van deze twee wetgevingen hier duidelijkheid geven. In het document wordt over een kabinetsstandpunt gesproken. Gezien de datum kan het niet het standpunt zijn van het huidige kabinet en moet het dus het vorige geweest zijn. Leefbaar Tynaarlo wees daar ook al op.

Het huidige kabinet streeft juist naar minder regels en meer doen. Verder beangstigt het zijn fractie nogal erg wat er straks wordt toegevoegd aan het basispakket en het pluspakket. Daar hebben we nu absoluut geen duidelijkheid over kunnen vinden. Zijn fractie bekruipt de angst dat als het straks financieel allemaal tegen zit er zo weinig mogelijk in het basispakket wordt opgenomen om zoveel mogelijk via het pluspakket te kunnen verrekenen.

Dit is een greep van hetgeen de fractie van de PvdA heeft kunnen vinden uit de stukken. Je kunt er nog veel meer van dit soort getallen uithalen. Kopschuw geworden door eerdere ervaringen met gemeenschappelijke regelingen is zijn fractie op voorhand nog niet gelukkig met het voorliggende stuk en de gevraagde besluiten.

Graag laat zijn fractie zich overtuigen in het debat.

Mevrouw Van Gelder zegt 13 februari een goede avond te hebben gehad. Er is toen een goede voorlichting geweest over de vorming van een veiligheidsregio. Er was een goede presentatie, waarin veel werd uitgelegd.

Op de avond zelf en ook uit het dikke lijvige rapport dat we later te lezen kregen bleek wel dat het niet gemakkelijk is. Het heeft onze aandacht en het is een goede zaak, want voor het bestrijden van rampen en meer nog voor het voorkomen van rampen moeten we veel over hebben en veel voor doen.

Voordat haar fractie fiat kan geven aan de besluitpunten wil zij een aantal vragen stellen. Allereerst vindt haar fractie het wat wrang dat gemeenten die alle zaken al op orde hadden, toch zouden worden getroffen als er nu één veiligheidsregio zou komen.

Verder vraagt de fractie zich af voor wat betreft de tekorten van de GGD dat die zo weggepoetst worden, Zou het niet veel verstandiger zijn als de GGD eerst geheel zelfstandig op eigen benen zou gaan staan wat de financiën betreft.

Gesproken wordt van de kwaliteitsslagen die nog moeten worden gemaakt en dat deze financieel een vertaling zullen krijgen in de reguliere begrotingsprocedures die voor de gemeenschappelijke regelingen gelden.

Het CDA vraagt zich af hoe de raad hier zicht op houdt en hoe wij dat financieel kunnen volgen. Wordt er een audit-team opgezet. Verder heeft haar fractie zorg om de enorme kerstboom die wordt opgetuigd, de overhead met alle leidinggevend en alle bijkomende kosten. Verder vraagt zij hoe je het vergaderen om het vergaderen kunt voorkomen. Waaruit blijkt nu voor Tynaarlo, want dat is één van de argumenten die wordt bijgevoegd, dat het voor onze gemeente een vermindering van de bestuurlijke en ambtelijke werkdruk met zich meebrengt. Haar fractie zag dit graag met cijfers onderbouwd. Zij vraagt of daarvoor gezorgd kan worden.

Vervolgens heeft zij een vraag over de genoemde bedragen. Er wordt stellig beweerd dat deze bedragen die betaald moeten worden plafondbedragen zijn.

Op pagina 5 wordt gesproken van veel risico's. Risico's waarvoor nog geen dekking is gevonden. Zij noemt daarbij het risico van de huisvesting. De CDA-fractie was eigenlijk van mening dat die €19,06 het leidende bedrag per inwoner van onze gemeente zou moeten zijn. Immers als je samen gaat moet dat tot besparing leiden. Zij vraagt of die € 19.06 niet leidend kan zijn met hierin verwerkt de kwaliteitsslag. Verder citeert zij uit een krantenartikel van gisteren. Daaruit blijkt dat de rampenbestrijding nog hoog op de agenda staat, ook bij het nieuwe kabinet. De nieuwe minister wil een bestuursakkoord sluiten met de VNG en in dat overleg zal de regionalisering van de brandweer hoog op de agenda staan.

Zij besluit met een citaat van een hoogleraar crisisbeheersing die zegt: Uiteindelijk zul je een afweging moeten maken tussen het risico en het geld dat je er voor over hebt om het risico op een ramp uit te sluiten. Zij denkt dat het daarover gaat, maar eerst hoort haar fractie graag de antwoorden van het college.

De heer Stel denkt dat het geen punt van discussie meer is of de veiligheidsregio er komt, alleen in welke vorm deze wordt gerealiseerd. Er heeft in Den Haag reeds besluitvorming plaatsgevonden, welke nu zijn uitwerking krijgt in de provincie.

Hij denkt dat als je met zoiets begint, je goed de huidige situatie in kaart moet brengen. Wat gaat daar niet goed en wordt het in de nieuwe situatie binnen het veiligheidsregioverband opgelost en op een verantwoord niveau gebracht.

Wat betreft de GGD vraagt hij zich af wat die nu moet in de veiligheidsregio. De VVD-fractie ziet daar geen toegevoegde waarde in en daarbij komt dat de GGD financieel de zaken niet op orde heeft. Zijn fractie heeft er moeite mee om dat zo in de veiligheidsregio te schuiven en dat geldt ook voor de Jeugdzorg die niet in de veiligheidsregio thuishoort. Zijn fractie heeft niet zoveel moeite met de bestuurlijke opzet. Alleen punt van aandacht is om het na een jaar eens te evalueren of we op deze wijze de veiligheidsregio efficiënt aansturen.

Dan komt hij bij de twee verschillende pakketten n.l. het basispakket en het pluspakket. De VVD-fractie maakt zich hier toch wel wat zorgen over. We hebben de ervaring dat het altijd moeilijk is om een samenwerkingsverband financieel kostendekkend te houden zonder dat wij achteraf weer geld moeten bijleggen om de zaak sluitend te krijgen. Dat kan ook het gevolg zijn als de veiligheidsregio in het leven wordt geroepen met een basispakket en een

pluspakket. Wat valt nu onder welk pakket. Je neemt toch meer risico's dan wanneer je iedereen één pakket aanbiedt. Iedereen weet dan precies wat er betaald moet worden.

Wat betreft de brandweer zegt hij dat hij zowel met de fractie als met de raad op bezoek is geweest bij de brandweer. Zijn fractie heeft veel respect gekregen voor de manier waarop de vrijwillige brandweer zijn taak vervult en de vele uren die de vrijwilligers daaraan geven. Wanneer we nog meer van deze mensen gaan vragen, hetgeen in het stuk wordt aangegeven, kunnen we dan nog wel spreken van vrijwilligers. Kun je nog meer van deze mensen vragen dan hetgeen ze nu aan tijd en energie stoppen in het vak als brandweerman. De VVD-fractie heeft daar grote twijfels over.

Wat betreft het kostenaspect zegt hij dat veiligheid heel belangrijk is. Misschien moet je daar niet op bezuinigen, maar het kan niet tegen elke prijs. Het college heeft een plafond voorgesteld. Dat is heel belangrijk, maar er zitten ook veel onzekerheden in. Zijn fractie zou graag nog wat meer helderheid krijgen over de bijdragen die op dit moment nog niet helder zijn voor de verschillende pakketten. Hij wil graag een goed inzicht krijgen in datgene wat ons te wachten staat.

Mevrouw Van den Berg herinnert zich dat we hier ongeveer een jaar geleden over hebben gesproken. Er waren heel veel kritische kanttekeningen tegen het voorstel om op deze wijze de veiligheidsregio te doen ontstaan. Wij voelden ons met de rug tegen de muur gezet omdat het uit Den Haag kwam en wij moesten het maar invullen.

Maar, Den Haag verandert ook weer. De eerdere sprekers hebben het er ook al over gehad. De regionalisering van de brandweer is eigenlijk niet meer aan de orde. Hoe zit dat met de politie, daar moet een samenwerkingsconvenant mee worden gesloten. De jeugdgezondheidszorg is toch een specifieke gemeentelijke aangelegenheid. Dus eigenlijk rammelt de veiligheidsregio aan alle kanten. Het doel is toch veiligheid. Haar fractie vraagt zich af of een dergelijke gekunstelde constructie nodig is om een grotere veiligheid te bieden, want dat is de kernvraag die voor ligt. Naar haar mening zitten er zoveel open gaten in die constructie dat je eigenlijk nauwelijks meer van een veiligheidsregio kunt spreken. Tegelijkertijd is er wel wetgeving, al of niet vastgesteld, op komst. Kunnen wij niet verder gaan met een hele goede samenwerking, want daar moet je het toch van hebben. Het college schrijft dat de veiligheidsregio de samenwerking en samenhang tussen de diensten vergroot. Als je daar heel goede afspraken over maakt heb je daar misschien wel genoeg aan. Heb je bij een dergelijke constructie nog wel zicht op de financiën. Het CDA heeft dat ook al naar voren gebracht. Bij zo'n groot pakket ga je je afvragen wat de brandweer nou kost en hoe zit het met de basistaken en wat kost de gezondheidszorg bijvoorbeeld. Er zijn in elk geval nog zoveel open einden die eigenlijk heel duister zijn dat haar fractie het niet ziet zitten. Zij denkt dat haar mening door een aantal fracties voor een groot deel wel gedeeld zal worden. Het college geeft zelf al aan dat er risico's zijn en vraagt zich af hoe het moet met de kwaliteitsverbetering. Zij ziet niet dat er op 1 juli 2007 een veiligheidsregio in Drenthe kan zijn.

De heer Van Es zegt in grote lijnen aan te kunnen sluiten bij de vorige sprekers. Ook omwille van de tijd zal hij zijn betoog proberen in te korten. En dat gaat ongetwijfeld lukken. Door de meeste sprekers is al aangegeven dat met de komst van de nieuwe regering de wet op de veiligheidsregio's nog niet is vastgesteld. Er zijn wat onduidelijkheden. Het risico bestaat dat we met dit document en deze voorstellen voor de muziek aanlopen. Gemeentebelangen onderschrijft dat en onderkent dat risico. Zijn fractie heeft geconstateerd dat de RBD er niet meer aan mee doet. Zijn fractie vindt dat bijzonder jammer. Wat zijn

fractie ook niet aanstaat, hetgeen door de meeste fracties al is genoemd, dat betreft de GGD. Als je kijkt welke taken de GGD uitvoert dan zijn dat toch voor het grootste gedeelte taken die eigenlijk meer op het terrein van de volksgezondheid liggen dan op het terrein van veiligheid. Daarbij komt de financiële positie van de GGD, die erg onrustbarend is. Dat brengt de nodige financiële risico's met zich mee. De kosten stijgen nogal en zoals bekend heeft Gemeentebelangen de neiging om nogal op de centjes te letten. Er wordt binnen de raad tegenwoordig veel gesproken over kaders. Als je dan naar de kaders kijkt en er wordt gesproken over een kwaliteitsslag, dan is het zijn fractie in elk geval niet duidelijk wat wij er aan kwaliteit voor terug krijgen. De toelichting hieromtrent wordt afgewacht. Kort samengevat heeft zijn fractie grote moeite met dit voorstel.

De heer Hoogenboom zegt dat de meeste vragen al zijn gesteld. Hij kan heel kort zijn. Het is hem duidelijk dat er een veiligheidsregio moet komen en het is hem ook duidelijk dat we dat gezamenlijk moeten doen, hoe moeilijk dat ook zal zijn en hoeveel onzekerheden er ook zijn. Er zijn echter nog heel veel zaken op te helderen omtrent de artikelen op pagina 1 t/m 5. Hij vindt dat er nog zoveel onzekerheden zijn dat hij er momenteel niet zo veel mee kan. Hij is benieuwd hoe de verantwoordelijke portefeuillehouder hierop gaat antwoorden. Een vraag die voor hem blijft, die wel terloops, doch nog niet expliciet is gesteld, betreft de rol van de politie. Het heeft hem altijd al verbaasd dat de politie niet op de een of andere manier in de veiligheidsregio zat. Hij vraagt hoe dat nu straks gaat worden. Vanaf 1 januari 2008 komt er een bestuurlijke integratie, maar organisatorisch integreren kan niet. Hoe verhoudt zich dat en is dat überhaupt wel bestuurbaar.

De heer Meerman zegt dat zijn fractie op 28 februari 2006 een positieve grondhouding heeft aangenomen. Hij heeft het verslag nog even opgezocht en tekent aan dat toen een groot aantal partijen een heel kritische houding aannam over met name de gemeenschappelijke regelingen die vaak uit de pas lopen en dat er heel veel aan te merken is op de bestuurlijke controle daarop. Wat is de meerwaarde van de veiligheidsregio? Als we er zelf voor zouden kiezen dan zou zijn fractie er niet voor gaan. Onze brandweer functioneert goed en als je kijkt naar de risico's voor onze gemeente dan zijn die te overzien. Wij hebben geen zware industrie en geen geconcentreerde woningbouw. We zien dus voor onszelf helemaal geen reden om dit soort dingen aan te pakken, maar het is een ontwikkeling vanuit de landelijke politiek en een ramp zoals de vuurwerkcramp heeft dat ontlokt. Wij als gemeente kunnen ons er niet aan onttrekken. Zouden we dat doen dan gaat de minister maatregelen treffen, zoals we afgelopen zaterdag op het journaal hebben kunnen horen.

Natuurlijk zijn er voordelen. Voordelen zoals inkopen, voordelen over het opleiden, oefenen enz. Versnippering van de hulpdiensten kost te veel stond vanmorgen in de krant te lezen. Zijn gedachte was om de versnippering op te heffen, maar dan mis je weer een afstemming van brandweerposten in regionaal verband, dan mist hij een fusie van bijv. posten in Annen en Zuidlaren. Moeten die beide overeind blijven of kunnen we daar efficiënt mee omgaan. Als je dergelijke dingen zou doen zou je er nog veel meer rendement uit kunnen halen. Zijn fractie vindt dat best de moeite waard om te onderzoeken.

GroenLinks vraagt zich af of de risico's voor de gemeenschappelijke regelingen dan verdwenen zijn.

Door de kwaliteitsslag die gemaakt gaat worden gaan de kosten met € 5.-per inwoner omhoog en daarbij zijn alle kaders nog niet vastgesteld. De kans is groot dat die kosten nog veel hoger worden. Hij vraagt hoe het college dit denkt op te lossen door het reorganisatiebudget als taakstellend te beschouwen evenals het geraamde bedrag per inwoner. Hij vraagt of dat de oplossing is. Stel dat de kosten hoger uitvallen. Wat zijn dan

onze machtsmiddelen. Hij herinnert zich nog de raadsvergadering waarin de heer Huzen destijds heeft gezegd hoe vaak hij in een bijeenkomst heeft aangegeven niet tevreden te zijn met de begroting en deze heeft afgestemd. Evenwel leidde dit niet tot een aanpassing. Graag ontvangt hij een reactie.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Rijpstra.

De heer Rijpstra zegt dat er erg veel vragen zijn gesteld, waaronder veel technische vragen. Het is onmogelijk die nu te beantwoorden. We kunnen schorsen, maar dat kost zeker een half uur. De 2^e mogelijkheid is dat hij alle vragen, die op de band zijn opgenomen, in blokken volledig schriftelijk beantwoordt, zodat we bij de volgende raadsvergadering de schriftelijke beantwoording als basis kunnen nemen voor de rest van de behandeling. De opmerkingen zijn van dusdanig kritische aard dat hij zich er niet van af kan maken dat het allemaal wel goed zal komen. Er is de afgelopen anderhalf jaar het nodige in gang gezet en besproken, hetwelk een zeer zorgvuldige beantwoording vergt, want die veiligheidsregio is niet niks.

De voorzitter geeft aan dat de heer Rijpstra impliciet een voorstel heeft gedaan over de werkwijze.

De heer Van Es gunt de heer Rijpstra die tijd. Hij ziet echter dat de besluitvorming gepland staat voor 10 april. Hij hecht er aan om tijdig kennis te kunnen nemen van de beantwoording van de diverse technische vragen. Hij stelt voor om de besluitvorming te verdagen naar een andere vergadering dan 10 april.

Mevrouw Brinkman zegt dat de PvdA-fractie akkoord gaat.

De heer Kloos zegt dat zijn fractie de portefeuillehouder de ruimte wil geven. Hij zou graag vrijdag de reacties hebben. Mocht dat niet mogelijk zijn dan sluit hij zich aan bij de heer Van Es om de zaak door te sluisen.

De voorzitter vraagt of het mogelijk is dat de antwoorden medio volgende week gereed zijn, omdat er een termijn van 3 weken ligt tot de volgende raadsvergadering. Dit heeft de instemming van de vergadering. Volgens hem dient het dan dinsdag binnen te zijn.

Tevens stemt de vergadering in met afhandeling van dit agendapunt op 10 april a.s.

Mevrouw Van Gelder vraagt om in die vergadering nog een termijn te krijgen als raad.

Volgens de voorzitter is dat geen enkel probleem, omdat er anders vanavond ook een 2^e termijn geboden zou zijn.

Hij stelt voor om hiermee dit agendapunt te besluiten.

Hij geeft vervolgens de leiding weer over aan de heer Rijpstra.

De heer Rijpstra hervat als voorzitter de vergadering en stelt punt 10 van de agenda aan de orde.

10. Aanpassing artikel 39 lid 2 Reglement van Orde vergaderingen Gemeenteraad.

De voorzitter deelt mee dat de fractie van Gemeentebelangen een initiatiefvoorstel hieromtrent heeft gedaan. Het betreft het houden van een interpellatie en daarvoor het Reglement van Orde aan te passen, waarin komt te staan dat een interpellatieverzoek van een raadslid in elk geval ondersteund dient te worden door 5 raadsleden, maar dat het dan ook plaats zal vinden.

Momenteel is het zo dat in het Reglement van Orde staat dat wanneer een interpellatieverzoek wordt gehouden dit in de regel wordt toegestaan, tenzij de raad in meerderheid anders beslist.

Hij vraagt of de fractie van Gemeentebelangen nog een toelichting wil geven.

De heer Van Es denkt dat in de aanbiedingsbrief bij het initiatiefvoorstel de zaak voldoende is toegelicht. In de Tweede Kamer geldt o.a. een heel andere regeling. Daar geldt een 1/5 regeling. Om tot een interpellatieverzoek te kunnen overgaan is 1/5 deel van de aanwezige leden al voldoende. Zijn fractie wenst op die manier binnen de raad die zaak veranderd te hebben, temeer daar zijn fractie bijzonder onaangenaam verrast was door de houding van de drie collegepartijen. In Tynaarlo zouden dergelijke zaken bij meerderheid geregeld moeten worden, hetwelk een uitholling betekent van de democratie. Immers de meerderheid, in dit geval de coalitiepartijen, kunnen elk gewenst verzoek torpederen. Volgens zijn fractie doet dat geen recht aan de controlerende taak van de raad als volksvertegenwoordigers.

De voorzitter zou graag reageren, maar dat mag hij niet. Dus geeft hij het woord aan de heer Kalk.

De heer Kalk zegt dat de PvdA-fractie voor dit wijzigingsvoorstel stemt. Complimenten in de richting van de fractie van Gemeentebelangen dat men dit zo voorbereid heeft. Een praktisch punt is dat hij van de griffier heeft begrepen dat hij van plan is het Reglement van Orde op nog meer punten te wijzigen.

Hij kan zich de volgende werkwijze voorstellen, in die zin dat wij vanavond over dit punt beslissen, maar dat het feitelijk aanpassen en administratief verwerken van het Reglement van Orde gelijktijdig met die andere voorstellen wordt geëffectueerd. Zijn fractie heeft er geen enkele moeite mee dat dit punt wel vanaf vandaag gaat gelden.

Ook de fractie van GroenLinks kan volgens de heer Meerman meegaan in de gedachtegang van Gemeentebelangen. Het recht op interpellatie is een instrument waarmee de bestuurder ter verantwoording kan worden geroepen. Een meerderheid in de raad moet een interpellatie niet kunnen tegenhouden. Daarmee wordt dat recht uitgehold en uit democratisch oogpunt is dat ongewenst.

Tegelijkertijd moet er geen misbruik gemaakt kunnen worden van het middel. Interpellatie is een spoedeisende bespreking. Voor niet spoedeisende onderwerpen kan iedere partij op de normale manier een agendapunt voorbereiden en opvoeren. Hij zegt dat als hij naar zijn eigen partij kijkt hij de drempel liefst zo laag mogelijk zou willen leggen. Het blijkt echter dat alle partijen niet op de normale manier met regels kunnen omgaan.

Hij denkt aan de 27 moties in één vergadering. Te pas en te onpas om een hoofdelijke stemming vragen en een eindeloze stroom van brieven richting college.

De voorzitter geeft aan dat dit uitlokking is, dus de heer Kloos mag reageren.

De heer Kloos zegt dat als de heer Meerman zelf t.o.v. zijn functioneren hier de zaken uitholt, waar een ander naar het middel moet grijpen om 27 moties neer te leggen, dan mag de heer Meerman zelf in de spiegel kijken, maar hoeft hij niet de verwijtende vinger richting hem op te heffen. Door zijn eigen lakse gedrag heeft de heer Meerman de zaken hier neergelegd.

De heer Meerman antwoordt dat spelregels op bepaalde momenten worden misbruikt en dat wil hij hier benoemd hebben. Zijn fractie vindt dat gewoonweg irritant. Hij moet constateren dat bepaalde partijen die democratische weelde gewoonweg niet aankunnen. En daar hebben we rekening mee te houden.

Zijn fractie wil meegaan in het voorstel tot interpellatie, maar hij stelt voor 1/3 van de raad, d.w.z. 7 raadsleden en dan wel uit minimaal twee verschillende partijen. Zijn fractie denkt dat daarmee wordt voorkomen dat het instrument wordt misbruikt en dat een significante minderheid in de raad met enige steun van buiten en eigen geledingen een interpellatie kan indienen.

De voorzitter geeft aan dat dit in feite een amendement is op het voorstel.

De heer Stel begrijpt heel goed de aanleiding van de fractie van Gemeentebelangen om dit te agenderen. Zijn fractie heeft nooit moeite met een interpellatie, alleen door het tijdstip waarop het verzoek is gedaan heeft zijn fractie vorige keer gezegd het op het juiste moment te doen.

Terugkomend op het voorliggend verzoek zegt hij dat de VVD-fractie er op zich geen moeite mee heeft om het Reglement van Orde aan te passen met het recht van interpellatie, maar wel wil hij er aan toevoegen: minimaal 2 partijen, maar wel 5 leden.

De voorzitter zegt de redenering te snappen, ook van politieke groeperingen. Hij geeft aan dat ieder raadslid hier zit als individueel lid. De raad bestaat uit 23 leden.

Het doet de heer Kremers goed te horen dat de partijen die vorige keer tegen het initiatiefvoorstel hebben gestemd, dus tegen het recht van interpellatie, nu zoiets hebben van: eigenlijk had dat niet gemoeten. Hierop volgt een luid gelach van de overige raadsleden.

Hij vervolgt dat de CDA-fractie het absoluut eens is met het voorstel van Gemeentebelangen. Hijzelf vindt dat nooit en te nimmer ook maar iemand een ander een democratisch recht zou moeten en kunnen ontnemen.

De heer Hoogenboom gaat de heer Kremers niet nadoen. Hijzelf heeft gekeken naar de 13 leden van de vorige keer en hij verwachtte bij hen het schaamrood op de kaken. Dat is nog niet gebeurd. Hij is het heel erg met het voorstel van de heer Van Es eens. Prima!

Mevrouw Van den Berg zegt dat het de anderen niet zal verwonderen dat haar fractie het er ook mee eens is.

Zij heeft nog een ander voorstel. Zij heeft het Reglement van Orde er bij gehaald. In hetzelfde artikel 39.2 staat dat bij de behandeling van de ingekomen stukken van die vergadering het verzoek in stemming wordt gebracht. Dat lijkt haar een laat moment. Volgens haar zou dat moeten zijn bij de vaststelling van de agenda omdat de ingekomen stukken altijd achteraan in de agenda worden opgenomen.

De voorzitter is het met mevrouw Van den Berg eens dat in principe een verzoek tot interpellatie aan het begin van de vergadering plaatsvindt.

De heer Kloos kan niet onder woorden brengen hoe gelukkig hij vandaag is. Hij kan wel vreugdetranen plengen over het feit hoe zaken ineens om liggen. Hij kan de garantie geven dat zijn fractie veel gebruik van dit instrument zal maken. Misschien worden daarmee de 27 moties voorkomen.

De voorzitter zegt dat Leefbaar Tynaarlo in elk geval er dan nog twee leden bij nodig heeft. Hij vraagt vervolgens de fractie van GroenLinks of men de 7 raadsleden wil handhaven.

De heer Meerman denkt dat er geen meerheid is voor 7 raadsleden. Hij zou wel over twee partijen willen stemmen.

De voorzitter zegt dat de fractie van de VVD het als volgt heeft geamendeerd: 5 leden, maar tenminste 2 verschillende fracties.

Dit brengt hij zo in stemming. Voor het voorstel stemmen de fracties van VVD, GroenLinks, Leefbaar Tynaarlo, CDA en de heer Prins van de PvdA.

13 leden hebben zich voor verklaard voor het initiatiefvoorstel van de fractie van Gemeentebelangen, dus het voorstel van 5 leden uit tenminste 2 verschillende fracties is aangenomen.

Hij stelt een vraag aan de heer Van Es. Hij zegt dat de heer Van Es de vorige keer een interpellatieverzoek heeft gedaan en dat is toen door de raad afgewezen. Hij heeft zijn vragen omgezet in schriftelijke vragen. Die schriftelijke vragen liggen bij het college, dat is logisch. Dat zijn er een groot aantal. Daar wordt op dit moment aan gewerkt om die te beantwoorden. Dit zal op redelijk korte termijn gebeuren. Hij zegt dat de heer Van Es de antwoorden mondeling van de wethouder wil ontvangen. Als de heer Van Es daar op staat pakt hij het Reglement van Orde en moet hij de raad vragen of die vragen nu mondeling beantwoord moeten worden. Een tweede mogelijkheid is dat de vragen schriftelijk worden beantwoord binnen nu en 2 weken. Aan de hand van die antwoorden kan de heer Van Es besluiten of hij deze als agendapunt op de raadsagenda wil laten opvoeren.

De heer Van Es antwoordt dat als hij een harde toezegging krijgt van het college dat de beantwoording tussen nu en veertien dagen zal plaatsvinden het prima is.

De voorzitter antwoordt dat de harde toezegging er is.

11. Informatie uit het college / namens het college.

De heer Pieters heeft een vraag over het antwoord dat is ontvangen op de vraag die is gesteld in de raadsvergadering van 12 september 2006.

Het gaat over een brief van de directeur aan de OR waarin sprake is van de te krappe formatie. In de beleving van de VVD is er geen antwoord gekomen op de vraag over de te krappe formatie. Het komt bij zijn fractie over als was het een slip of the pen en is er wel gewoon sprake van een krappe formatie.

De voorzitter vraagt wat de heer Pieters hiermee beoogt.

De heer Pieters zegt dat hij er niets mee beoogt, doch alleen wil aangeven hoe het bij zijn fractie overkomt. Er komt na een half jaar antwoord, maar niet op een vraag die gesteld is.

De voorzitter geeft aan dat er aanvullende vragen gesteld kunnen worden.

12. Ingekomen stukken.

De ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

13. Stukken in de leesmap ter kennisneming.

Hierover worden geen opmerkingen gemaakt.

14. Gemeenschappelijke Regelingen.

Hierover worden geen opmerkingen gemaakt.

15. Sluiting.

De voorzitter sluit om 23.00 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Tynaarlo in zijn openbare vergadering van 10 april 2007.

De voorzitter,

De griffier,